

EESKIRJAD LIKLEMISEKS

NSV LIIDU TEEDEL
NING LINNADE
JA ASULATE
TÄNAVATEL

A-98201

EESKIRJAD
LIIKLEMISEKS
NSV LIIDU TEEDEL
NING
LINNADE JA ASULATE
TÄNAVATEL

KIRJASTUS «EESTI RAAMAT»
TALLINN 1965

6 L

N 76

Originaali tiitel

ПРАВИЛА ДВИЖЕНИЯ ПО УЛИЦАМ ГОРОДОВ,
НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ И ДОРОГАМ СССР
Издательство «Ээсти Раамат», Таллин 1964

Tõlkinud *Kalle Nigola ja Ilmar Toom*
Kaane kujundanud *Hugo Aas*

ПРАВИЛА ДВИЖЕНИЯ ПО УЛИЦАМ ГОРОДОВ,
НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ И ДОРОГАМ СССР

На эстонском языке

Обложка Х. Ааса

Издательство «Ээсти Раамат»
Таллин, Пярнуское шоссе, 10

*

Toimetaja H. Rehemaa. Kunstiline toimetaja R. Tungla
Tehniline toimetaja O. Mullari

Korrektorid H. Kahar ja E. Toots

Laduda antud 2. XI 1964. Trükkida antud 22. XII 1964. Paber
60×90, ¹/₃₂. Trükipoognaid 3 + 4 lisa. Arvestuspoognaid 3,07.
Trükiarv 125 000 (60 001—125 000). Tell. nr. 2240. Trükikoda
«Punane Täht», Tallinn, Pikk tn. 54/58.

Hind 15 kop.

EESTI NOUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
MINISTRITE NÕUKOGU

m ä ä r u s

21. septembrist 1964. a. nr. 448
Tallinn, Toompea

**Eeskirjade kehtestamise kohta liiklemiseks NSV Liidu
teedel ning linnade ja asulate tänavatel**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kehtestada Eesti NSV territooriumil alates 1. jaanuarist 1965. a. «Eeskirjad liiklemiseks NSV Liidu teedel ning linnade ja asulate tänavatel», vastavalt lisale.

2. Määrata, et kõik mopeedid mootori töömahuga alates 49,8 cm³ ning jalgrattad, aga vabariigilise alluvusega linnades ka hobuveokid, peavad olema registreeritud kohalike tööraha saadikute nõukogudes, nende juhtidel aga peab olema tõend transpordivahendi registreerimise kohta samuti dokument, mis tõestab, et nad tunnevad liikluse eeskirju.

3. Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogul, ministriametidel ja keskasutustel organiseerida mehaanilisi transpordivahendeid omavates alluvates ettevõtetes, asutustes, organisatsioonides «Eeskirjad liiklemiseks NSV Liidu teedel ning linnade ja asulate tänavatel» tundmaõppimise tehmiinimumi korras ning kontrollida, kas kõik antud ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides töötavad transpordivahendite juhid, kaasa arvatud individuaalautode valdajad, tunnevad neid eeskirju.

5. Teha ülesandeks ALMAVÜ Eesti Vabariiklikule Komiteele, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Kutsehariduse Pe

valitsusele ja Eesti NSV Spordiühingute ja -organisatsioonide Liidu Nõukogule organiseerida transpordivahendite juhtidele konsultatsioone, keda ei ole hõlmatud liikluseeskirjade õppimisega vastavalt käesoleva määruse punktile 3, samuti abistada ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone «Eeskirjad liiklemiseks NSV Liidu teedel ning linnade ja asulate tänavatel» õpetamisel transpordivahendite juhtidele.

6. Eesti NSV Ühiskondliku Korra Kaitse Ministeeriumil:

2) organiseerida linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude ühiskondlike autoinspektorite nõukogude kaudu kontrolli «Eeskirjad liiklemiseks NSV Liidu teedel ning linnade ja asulate tänavatel» tundmise üle mopeedide, jalgrataste ja hobuveokite juhtide poolt, kes ei saa juhilubasid Riiklikust Autoinspeksioonist, samuti anda neile välja vastavad tõendid:

8. Lugeda kehtetuks alates 1. jaanuarist 1965. a. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. augusti 1960. a. määrus nr. 331, 2. augusti 1962. a. määrus nr. 363 ja 9. aprilli 1964. a. määrus nr. 152.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asetäitja

E. Tõnurist

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
asjadevalitseja asetäitja

E. Sikk

ARHIIVKOGU

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

I jagu

ÜLDSÄTTED

1. Käesolevad eeskirjad kehtivad linnade asulate tänavatel ning teedel, olles ühtsed k NSV Liidu territooriumil ja kohustuslikud kidele isikutele ja organisatsioonidele.

2. Kõik liiklejad on kohustatud alluma gusfooride signaalidele, täitma liiklusmärk teeviitade ja sõidutee märgistuse ettekirjut samuti miilitsatöötajate, rahvamalevlaste, ü kondlike autoinspektorite, tee-ekspluatatsioon teenistuse ja praamitöötajate, koolide ning ra tee-ülesõidukohtade korrapidajate korral liiklemise korra kohta.

3. Linnades ja asulates kitsendatakse liik mist ainult kohalike töörahva saadikute r kogude täitevkomiteede otsuste alusel, a teedel aga tee-ekspluatatsiooniorganite p kooskõlastatult vastava riikliku autoinspekts niga.

Kitsendusi võib sisse viia ainult käesolev eeskirjades ettenähtud liiklusmärkide, teeviit või sõidutee märgistuse kasutamise teel.

4. Kõik liiklejad on kohustatud olema täh panelikud ümbritseva olukorra ja selle muut

suhtes, vastastikku ettevaatlikud, mitte takistama liiklemist, hoidma kodanike elu ja tervist, vältima kahju tekitamist riiklikule, ühiskondlikule või kodanike isiklikule omandile.

5. Tänavaid (teid) võib kasutada ainult transpordivahendite ja jalakäijate liiklemiseks.

6. Käesolevaid eeskirju rikkunud isikud kannavad vastutust vastavalt kehtivale seadusandlusele.

II jagu

EESKIRJAD JALAKÄIJATELE JA REISIJATELE

7. Jalakäijatel on lubatud käia ainult kõnniteel, kus seda ei ole — sõidutee ääres. Teedel on jalakäijatel lubatud käia ainult vasakul äärel (vasakul teepeenral).

Kärudega, kelkudega, jalgratastega ja suuremõõtmeliste esemetega on lubatud käia ainult sõidutee ääres kõnnitee (vasaku teepeenra) kõrval.

8. Lastegruppidega on lubatud liikuda ainult kõnniteel või vasakul teepeenral mitte rohkem kui kahekaupa reas.

Kärusid, vankreid ja kelke lastega võib lükata

või vedada ainult kõnniteel või vasakul teepoolal.

9. Organiseeritud inimestegrupid peavad kuma koionnis tänava (tee) sõidutee parempoolel mitte rohkem kui neljakaupa reas.

Kolonne ees ja taga peavad asuma saatjad. Nad on kohustatud kandma punaseid lipukõrvalpimedal ajal ja udu korral aga süüdatud laudnaid — ees valge, taga punase tulega.

10. Tänavat (teed) peavad jalakäijad ületamasammudes ülekäigujoonte või -viitadega tähistatud kohtades, kus tähistused aga puuduvad ristteedel kõnniteede kulgemise suunas.

Jalakäijate tunnelite või sildade olemasolevad peavad jalakäijad kasutama ainult neid.

Autoteed tuleb väljaspool asulat ületada ainult kohtades, kus tee on hästi nähtav mõlemale poole.

11. Enne tänava (tee) ületamist peavad jalakäijad veenduma täielikus ohutuses; keelatud tõkestada teed lähenevatele transpordivahenditele.

Eriti ettevaatlik tuleb olla möödumisel transpordivahenditest ja teistest takistustest, mis võivad tekitada ohtu sõiduteel.

12. Seal, kus liiklemist reguleeritakse, võivad sõiduteele astuda tänava (tee) ületamiseks ainult valgusfoori rohelise signaali, valgusfoori või reguleerija lubava märguande korral.

Seejuures on jalakäijatel eesõigus rööpmeteta transpordivahendite suhtes.

Jalakäijad, kes ei jõudnud lõpetada üleminekut, peavad ootama lubavat signaali tänava (tee) keskel või «ohutussaarekesel».

13. Autobussi, trollibussi, trammi ja taksot on lubatud oodata ainult ooteplatsidel, kus viimased aga puuduvad — kõnniteel (teepeenral).

14. Autobussi, trollibussi või trammi siseneda ja neist väljuda on lubatud ainult peatuses.

15. Reisijatel on keelatud takistada uste sulgemist ja avada neid enne transpordivahendi peatumist.

Peale- ja mahaminek on lubatud ainult kõnnitee (teepeenra) poolt pärast transpordivahendi täielikku peatumist, auto veokasti minek ja mahatulek aga ka üle tagaluugi.

16. Keelatud on sõita transpordivahendite astmelaudadel ja teistel välisosadel, seista auto veokastis või istuda selle luukidel, samuti end välja küünitada akendest (üle luugi) või välja asetada mingisuguseid esemeid.

JUHTIDE* ÜLDISED KOHUSTUSED

17. Mehaanilisi transpordivahendeid** loetakse juhtida juhil, kellel on riikliku autotranspordisektsiooni poolt väljaantud tunnistus; traktorite-, ehitus-, koristus-, kastmis- jt. spetsiaalsete mitte auto šassiile konstrueeritud masinade juhil, kellel on vastava ametkonna kvalifikatsioonikomisjoni poolt väljaantud tunnistus.

Hobuveoki juhtidel ja silindrimahuga vähem kui 49,8 cm³ mopeedi ning jalgratta juhil peab tööraha saadikute nõukogude otsusega määratud kohtades olema liikluseeskirjade tähtsust mist tõendav dokument.

18. Transpordivahendi juhtimisel peab olema kaasas:

- a) vastav juhitunnistus;
- b) tehnilise passi talong (riiklikus autotranspordisektsioonis arvel olevate transpordivahendite kohta);

* Juhtideks loetakse isikuid, kes juhivad iga mehaanilisi transpordivahendeid, iseliikuvaid masinaid ja mehhanisme, jalgrattaid ja hobuveokeid.

** Mehaanilisteks transpordivahenditeks loetakse kõik vahendeid, mis liiguvad elavjõu abita, välja arvatud abimootoriga jalgrattad ja mopeedid silindrimahuga vähem kui 49,8 cm³.

Märkus: Individaalomanikule kuuluva transpordivahendi juhil peab omaniku äraolekul olema kaasas ka notariaalselt tõestatud volikiri.

c) teekonna- või marsruudileht (peale individaalomanike).

19. Välisriikidest NSV Liitu saabuvate autode ja mootorrataste juhid on kohustatud:

a) kaasas kandma dokumente auto (mootorratta) kohta, rahvusvahelist luba selle juhtimiseks või lisatalongi rahvusliku juhitunnistuse juurde;

b) omama autol (mootorrattal) rahvuslikku registreerimis-numbrimärki ja väljasõidumaa eraldusmärki.

20. Juht on kohustatud:

a) väljasõidu eel ja vahetuse korral teel olles kontrollima transpordivahendi tehnilist seisundit ja jälgima seda ka teel, pöörates erilist tähelepanu pidurite, rooliseadme, kummide, autorongide haakeseadmete, valgustus- ja signalisatsiooniseadmete ning klaasipuhastajate korrasolekule, samuti tahavaatepeegli õigele asendile, numbrimärkide ja neid dubleerivate pealiskirjade puhtusele ja nähtavusele;

b) toimetama ravi-asutustesse liiklusõnnetuses kannatadasaanud isikud;

c) osutama teel olles võimalikku abi teistele juhtidele juhtudel, mil inimeste elu ja tervis või liiklemise julgeolek on ohustatud;

d) edasilükkamatult teatama lähimatele organitele või miilitsale liiklusõnnetustest, a tatud teeriketest, samuti takistustest, mis ol tavad liiklemist, kui endal ei olnud võim neid kõrvaldada;

e) andma transpordivahendi (sealhulgas individuaalomaniikule kuuluva) miilitsatööt te, rahvamalevlaste, ühiskondlike autoinspektorite ja meditsiinitöötajate käsutusse edasi kamatut meditsiinilist abi vajavate isikute metamiseks raviautotest; miilitsatööt käsutusse aga peale selle ka edasilükkama teenistusülesannete täitmiseks;

Märkus: Miilitsatöötaja, rahvamalevlane, ühiskondlik autoinspektor ja meditsiinitöötaja peavad tegema teenalehele sissekande või välja andma tõendi, kus on näidatud sõidu kestus, läbitud vahemaa, oma nimi, ametitunnistuse number ja organisatsiooni nimetus.

f) marsruudi ühtimisel kohale viima meditsiinilist abi andma minevaid meditsiinitöötajaid;

g) üle andma miilitsatöötajatele, rahvamalevlastele ja ühiskondlikele autoinspektoritele koostamiseks teekonnalehe, tehnilise passi talokirjeldamiseks dokumendid veose kohta ja juhitunnistuse.

Märkus: Miilitsatöötaja, rahvamalevlane ja ühiskondlik autoinspektor on kohustatud juhi nõudmisel andma vastava tunnistuse.

21. Spetsiaalse helisignaalliga (sireen- või muud tüüpi) varustatud autode (mootorrataste) juhid võivad käesolevate eeskirjade IV ja V jao, liiklusmärkide, teeviitade ja sõidutee märgistuse ettekirjutustest kõrvale kalduda, kui see on vajalik ülesannete täitmiseks, tingimusel, et on tagatud liiklemise ohutus.

Niisuguse signaali andmisel on teised juhid kohustatud tarvitusele võtma abinõud spetsiaalse signaalliga varustatud transpordivahendi takistusest läbisõiduks.

Märkus: Spetsiaalse helisignaalliga varustatud autosid võivad juhtida ainult I ja II liigi juhid.

22. Juhil on keelatud:

a) juhtida transpordivahendit isegi kõige kergema alkoholijoobe seisundis või narkootiliste ainete mõju all;

b) tarvitada alkohoolseid jooke või narkootilisi aineid kuni sihtpunkti või oma ööbimiskohta saabumiseni, kuigi ta ei juhi transpordivahendit;

c) juhtida transpordivahendit haiglasena või niivõrd väsinuna, et see võib mõjuda liiklemise ohutusele;

d) anda üle transpordivahendi juhtimist isikutele, kes on ebakaines olekus või kellel ei ole kaasas vastavat juhitunnistust või kellel on tun-

nistus, kuid kes pole märgitud teekonna- (marsruudi-) lehele.

23. Liiklusõnnetuse korral on õnnetuseosalised juhid kohustatud:

a) viivitamatult peatuma ja enne miilitsatöötajate või uurimisorganite kohalesaabumist kohalt mitte liigutama transpordivahendit või teisi õnnetusse puutuvaid esemeid;

b) välja kutsuma meditsiinilise kiirabi, kui see aga on võimatu, saatma kannatanud mõõduval transpordivahendil või toimetama nad ise lähimasse raviasutusse;

c) teatama juhtunust lähimale postimilitsioonäärile või lähimasse miilitsajaoskonda ja üles kirjutama pealtnägijate nimed ja aadressid;

d) vabastama tee, kui teiste transpordivahendite läbisõit on võimatu;

e) toimetanud kannatanu raviasutusse, teatama meditsiinitöötajale oma nime ja transpordivahendi numbrimärgi (teekonnalehe või tehnilise passi talongi esitamisega); pärast seda pöörduma tagasi õnnetuskohale või minema lähimasse miilitsajaoskonda.

TRANSPORDIVAHENDITE LIIKLEMISE KORD

24. NSV Liidu linnade ja asulate tänavatel, samuti teedel, toimub liiklemine sõidutee paremal poolel.

Juhtide hoiatussignaalid

25. Hoiatussignaalideks liikumise alustamise ja suuna muutmise (pöörde, ümberrivistumise, möödasõidu jms.) eel on vastava pöörde suunatuli, pidurdamisel aga stopp-signaal.

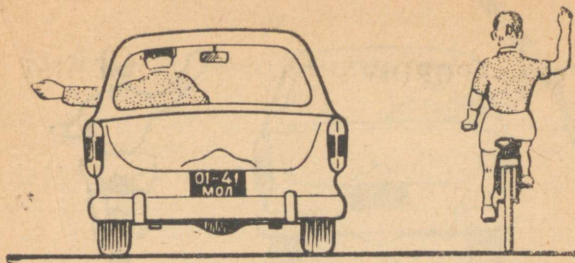
26. Suunatulede või stopp-signaali rikke või puudumise korral on juht kohustatud andma signaale järgmiselt:

a) pöörde eel vasakule välja sirutama vasaku käe horisontaalselt kõrvale või parema käe küünarnukist kõverdatuna üles;

b) pöörde eel paremale välja sirutama parema käe horisontaalselt kõrvale või vasaku käe küünarnukist kõverdatuna üles;

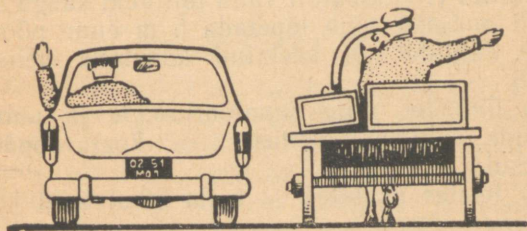
c) pidurdamise eel välja sirutama käe kõrvale ning liigutama seda perioodiliselt üles-alla; mootorrataste (motorollerite), mopeedide ja jalgrataste juhid võivad käe ainult üles tõsta.

27. Hoiatussignaale on juht pöörde eel kohus-

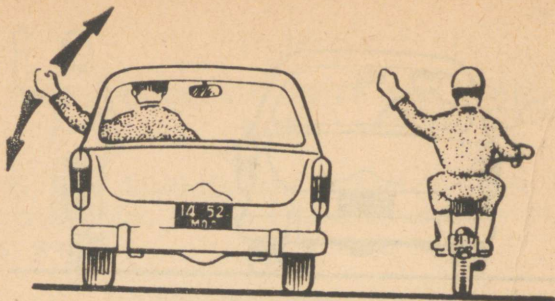

Joon. 1 (punkt 26, a juurde). Vasaku või parema käega antavad signaalid, mis asendavad suunanäitajat pöördeks vasakule.

tatud andma vähemalt 5 sekundi jooksul enne liikumissuuna muutmist, seda isegi siis, kui ta ei näe lähenevaid transpordivahendeid.

Joon. 2 (punkt 26, b juurde). Parema või vasaku käega antavad signaalid, mis asendavad suunanäitajat pöördeks paremale.

Joon. 3 (punkt 26, c juurde). Ükskõik kumma käega antav signaal pidurdamiseks.

Signaali andmine ei anna juhile läbisõidu eesõigust ega vabasta teda teiste ettevaatusabinõude tarvituselevõtust.

28. Pärast pööret või ümberrivistumist tuleb suunatuli viivitamatult välja lülitada; käega signaali andmise võib lõpetada 5 m enne pööret.

29. Juhtidel on keelatud kasutada helisignaali:

a) linnades ning sanatooriumide ja puhkekodude vahetus läheduses — kogu ööpäeva jooksul;

b) teistes asulates — kella 00-st kuni kella 06-ni.

Märkus: Erandina lubatakse helisignaali anda nähtavuse korral alla 20 m (tihe udu, paduvihm, tihe lumesadu jms.).

Liikumise alustamine

30. Enne peatumis- (parkimis-)kohalt liikumise alustamist või väljasõitu õuest on juht kohustatud veenduma, et see on ohutu jalakäijatele ja reisijatele, andma manöövrignaali ja alles siis alustama liikumist, takistamata liikuvaid transpordivahendeid.

31. Eriti ettevaatlik peab juht olema liikumise alustamisel tagurpidi. Piiratud vaatepiiri või halva nähtavuse korral tuleb juhil kasutada teise isiku abi.

Tagurpidi liikumine on keelatud:

- a) ristteedel ja nendest lähemal kui 20 m;
- b) jalakäijate ülekäigukohtadel;
- c) lähemal kui 20 m trammi-, trollibussi- või autobussipeatust tähistavast viidast (peatuse poolel).

Liikumiskiirus

32. Liikumiskiiruse valimisel peab juht arvestama teetingimusi, nähtavust ja vaatepiiri, transpordivahendite ja jalakäijate liiklemise intensiivsust ja iseloomu, samuti transpordivahendi ja veetava veose iseärasusi ja seisundit.

33. Juht peab võtma tarvitusele abinõud transpordivahendi liikumiskiiruse vähendamiseks või peatamiseks, niipea kui tekkis oht liiklemisele.

34. Linnades ja asulates ei tohi sõiduautode*, autobusside ja mootorrataste (motorollerite) liikumiskiirus ületada 60 km/h, kõikide teiste transpordivahendite liikumiskiirus aga 50 km/h.

35. Ristteele peab juht lähenema sellise liikumiskiirusega, mis võimaldab tal liikumist keelava signaali ilmumisel transpordivahendit peatada või läbi lasta liikumise eesõigusega transpordivahendit.

Transpordivahendite paiknemine liiklemisel

36. Vahekaugused transpordivahendite vahel laiuses (intervalli) ja pikkuses (distanti) peab juht valima olenevalt liikumiskiirusest ja transpordivahendi peatamise võimalusest.

Sõiduridade arv liiklemisel määratakse sõidutee märgistamise või viitadega, nende puudumisel aga juhtide poolt vastavalt sõidutee laiusele ja transpordivahendite gabariitidele.

37. Äärmises vasakpoolses reas on lubatud liikuda ainult möödasõidul või kui parempoolsed sõiduread ei ole vabad.

Kui antud suunas liikumiseks on autodel võimalik paikneda kolmes ja enamas reas, on veo-

* Sõiduautode hulka kuuluvad ka nende baasil ehitatud teised autod (furgoonid, pikapid jne.).

autode juhtidel keelatud liikuda äärmises vasakpoolses reas isegi möödasõidul.

38. Jalgrattad, mopeedid, traktorid ja hobuveokid, samuti iga muu transpordivahend, kui selle liikumiskiirus ei ületa 30 km/h, peavad liikuma ainult äärmises parempoolses reas ja võivad sealt välja sõita üksnes möödasõiduks või takistusest möödumiseks.

39. Trammiteedel võivad rööpmeteta transpordivahendid liikuda ainult sel juhul, kui nende gabariit ületab sõidutee laiuse, samuti ka möödasõidul ja takistusest möödumisel.

40. Kui takistusest möödumisel on vastassuunaline läbisõit raskendatud, on läbisõidu eesõigus vabal poolel* liikaval transpordivahendil.

Liikumissuuna muutmine

41. Enne liikumissuuna muutmist on juht kohustatud andma hoiatussignaali, ja takistamata teisi transpordivahendeid, asuma vastasse sõiduritta.

Enne pööret paremale on juht kohustatud asuma äärmisesse parempoolsesse, enne pööret vasakule ja liikumiseks tagasisuunas aga äärmisse vasakpoolsesse sõiduritta. Ümberrivistumine peab olema lõpetatud 20 m enne ristteed

* Möödumisel mägiteedel juhinduda punktist 101.

või enne pöörde- või ümberpööramise kohta väljaspool ristteed.

Otsesuunas on ristteed lubatud ületada igast sõidureast, kui aga read on pöördeks tähistatud viitade või joontega, on nendest ridadest otse-sõit keelatud.

42. Kasutatavast sõidureast väljasõidul on juht kohustatud läbi laskma otsesuunas liikuvad transpordivahendid.

Üheaegsel vastastikusel ümberrivistumisel naaberridades on eesõigus paremal asuval transpordivahendil.

43. Pöördel (ka tagasisuunas) väljaspool tänavate (teede) ristumiskohti on juht kohustatud läbi laskma vastassuunas liikuvad transpordivahendid ja samas suunas liikuva trammi. Kui sõidutee laius ei võimalda tagasipööret vasakust sõidureast, on see lubatud paremast. Sel juhul on juht kohustatud enne läbi laskma kõik vastas- ja samas suunas liikuvad transpordivahendid.

44. Tagasipööre on keelatud:

a) lähemal kui 20 m tänavate ristumiskohast ja 100 m teede ristumiskohast;

b) kohtades, kus tänav ei ole igas suunas nähtav 20 m, tee aga 100 m ulatuses;

c) jalakäijate ülekäigukohtades;

d) tunnelites, sildadel (viaduktidel, estakaadidel) ja nende all.

Möödasõit

45. Möödasõit on lubatud ainult hea nähtavuse ja vaba tee korral, kui see ei sunni teisi juhte järsult kõrvale pöörama või pidurdama.

46. Möödasõit väljasõiduga oma sõidureast on lubatud ainult vasakult poolt. Enne möödasõidu algust on juht kohustatud andma signaali pöördeks vasakule, enne möödasõidu lõpetamist aga pöördeks paremale.

Täiendavaks signaaliks möödasõidu kohta võib olla helisignaal, kui see ei ole keelatud, pimedal ajal vastassuunalise liiklemise puudumisel aga tulede perioodiline ümberlülitamine.

47. Keelatud on möödasõit trammist lähemal kui 20 m selle peatust tähistavast viidast.

48. Möödasõit väljasõiduga kasutatavast sõidureast on keelatud:

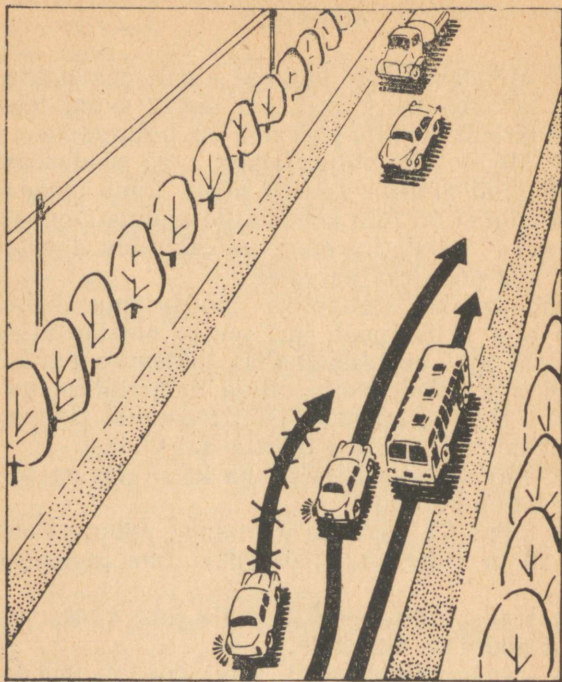
a) kiilasjää korral ja nähtavuse puhul vähem kui 20 m (tihe udu, paduvihm, tihe lumesadu jms.);

b) transpordivahendist, mille juht andis signaali pöördeks vasakule;

c) transpordivahendist, mis sooritab möödasõitu või möödub takistusest väljasõiduga kasutatavast sõidureast («kahekordne möödasõit»);

d) raudtee-ülesõidukohtades ja lähemal kui 100 m nende ees;

e) tunnelites.

Joon. 4 (punkt 48, c juurde). Keelatud on «kahekordne möödasõit» väljasõiduga kasutatavast sõidureast.

49. Möödasõit väljasõiduga vastassuunalise liiklemise vööndisse on keelatud:

- a) ristteedel ja jalakäijate ülekäigukohtades;
- b) sildadel (viaduktidel, estakaadidel);
- c) ohtlikes kohtades, millele lähenemisest teatavad juhile hoiatavad liiklusmärgid.

50. Möödasõidetava transpordivahendi juhil on keelatud takistada möödasõitu liikumiskii-
ruse suurendamise või teiste tegudega.

Võtnud teel vastu signaali möödumiseks, on juht kohustatud andma vastus-signaali pöördeks paremale. Lisaks sellele võib anda helisignaali, kui see ei ole keelatud, pimedal ajal vastassuunalise liiklemise puudumisel aga võib ümber lülitada tulesid.

Valgustusseadmete kasutamine

51. Pimeduse saabumisel, samuti ka halva nähtavuse korral päeva ajal peavad transpordivahendil olema sisse lülitatud välised valgustusseadmed.

52. Tänavate ja teede valgustatud lõikudel on valgustatuse astmest olenevalt lubatud liikuda ainult laternate lähituledega või gabariidituledega (parktuledega).

53. Laternate kaugtulesid võib kasutada ainult tänavate ja teede valgustamata lõikudel.

Kaugtuled peavad olema ümber lülitatud lähi-

tuledele mitte lähemal kui 150 m enne vastuliikuvat transpordivahendit, samuti kõikidel juhtudel, mil see võib põhjustada teiste juhtide pimestamise.

Pimestamise korral on juht kohustatud peatuma.

54. Peatumisel (parkimisel) valgustamata tänavatel ja teedel peavad pimeduse saabumisel, samuti ka halva nähtavuse korral päeva ajal olema sisse lülitatud eesmised ja tagumised gabariidituled.

Gabariiditulede rikke korral tuleb transpordivahend teelt eemaldada või tähistada see tagant punase signaallaternaga.

55. Prožektorlaternat või pööratavat laternat võib kasutada ainult väljaspool linna ja asulaid, lülitades need välja vastuliikuva transpordivahendi ilmumisel.

Peatumine ja parkimine*

56. Enne transpordivahendi peatamist on juht kohustatud andma hoiatussignaali, rivistuma ümber äärmisse sõiduritta ja peatuma kõnnitee (äärekivi) lähedal või teepeenral.

* Parkimiseks loetakse transpordivahendi peatamist kauemaks kui 5 minutit, koorma peale- ja mahalaadimiseks aga kauemaks, kui see on vajalik töö vahetuks tegemiseks.

57. Transpordivahendi juurest võib lahkuda alles pärast abinõude tarvituselevõttu, mis välistavad selle liikumahakkamise võimaluse juhi äraolekul.

58. Peatumine on keelatud:

a) tänavate ja teede vasakul poolel, välja arvatud nende tänavate vasak pool, kus autod liiguvad mõlemas suunas ühes reas ja kus ühesuunalise liiklusega tänava vasak pool on hoonestatud;

b) ristteedel ja lähemal kui 20 m nendest, välja arvatud kolmekülgsel ristteel suubuva tänava vastaspool, kui see risttee on märgistatud pideva joonega (eraldusribaga);

c) jalakäijate ülekäigukohtades ja nende ees lähemal kui 5 m;

d) lähemal kui 20 m trammi-, trollibussi- või autobussipeatust tähistavast viidast (peatuse poolel);

e) raudtee-ülesõidukohtades;

f) tunnelites, sildadel (viaduktidel, estakaadidel) ja nende all;

g) lähemal kui 20 m teepeenral ülesseatud mistahes liiklusemärgist või teeviidast.

59. Parkimine on keelatud:

a) ühesuunalise liiklusega tänavate vasakul poolel;

b) kohtades, kus parkimine teeb võimatuks autode, trollibusside või trammide liiklemise;

c) lähemal kui 100 m raudtee-ülesõidukohast;
d) õuedest väljasõidu kohtades ja lähemal kui 5 m nendest;

e) taksode tähistatud peatustes;

f) ohtlikes kohtades, millele lähenemisest teatavad juhile hoiatavad liiklusmärgid.

Linnade tänavatel on veoautode parkimine täiendavalt keelatud elamute ja raviasutuste juures kella 00-st kuni kella 06-ni.

60. Vajaduse korral jääda teele pikemaks ajaks peatuma (puhkuseks, ööbimiseks, ekskursiooniks jms.) tuleb transpordivahend teelt eemaldada.

Jalakäijate ja jalgratturite julgeolekut kindlustavad abinõud

61. Jalakäijate ülekäigukohtades, kus liiklemist reguleeritakse, on rööpmeteta transpordivahendi juht kohustatud mööda laskma jalakäijad, kes ületavad tänavat (teed) lubavate signaalide korral, samuti ka need, kes ei jõudnud tänavat ületada signaali muutumise momendiks.

Jalakäijate ülekäigukohtades, kus liiklemist ei reguleerita või kus on sisse lülitatud valgusfoori kollane vilkuv signaal, on juhil läbisõidu eesõigus, kuid ta on kohustatud olema eriti ettevaatlik.

62. Juht peab olema eriti ettevaatlik möödumisel peatuskohas seisvast trammist, trollibussist ja autobussist. Trammipeatuste juures on juht kohustatud mööda laskma isikud, kes lähevad trammi juurde või eemalduvad sellest.

63. Juht on kohustatud peatuma kolonnijuh tide, samuti ka pimedate märguande korral (kepiga, käega).

64. Märjal või porisel tänaval (teel) on juht kohustatud juhtima transpordivahendit nii, et see ei pritsiks jalakäijaid.

65. Juhid on kohustatud olema eriti ettevaatlikud tänavate (teede) lõikudel, kus toimuvad kergejõustiku- ja jalgrattavõistlused või treeningud ning kus on üles seatud vastavad hoiatustahvlid.

V jagu

RISTTEEDE JA VÄLJAKUTE ÜLETAMINE

Reguleerimata ristteede ületamine

66. Eriliigiliste tänavate (teede) ristumiskohadel on liikumise eesõigus peatänaval (-teel) asuvate transpordivahendite juhtidel.

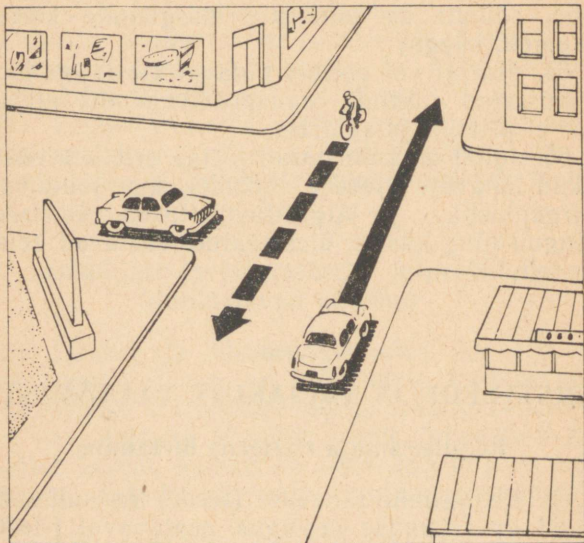
Peatänavaks (-teeks) loetakse:

— kolmekülgsel ristteel — tänav (tee), mis jätkub mõlemale poole;

— neljakülgsel ristteel:

a) tänav (tee), millel on kate mistahes tänava (tee) suhtes, millel kate puudub;

b) tänav (tee), kus autode liiklemine antud suunas on võimalik kahes ja enamas reas, ühe-

Joon. 5 (punkt 69 juurde). Samaaegselt ristteele väljasõitva transpordivahendiga võib liikuda ka mistahes vastutulev transpordivahend.

realise liiklusega tänava (tee) suhtes (trammi-
teed loetakse üheks sõidureaks).

67. Üheliigiliste tänavate (teede) ristumis-
kohtadel peab kinni pidama järgmisest trans-
pordivahendite gruppide järjekorrast:

a) tramm;

b) rööpmeteta mehaanilised ja kõik mopeedid;

c) muud (mittemehaanilised).

68. Samasse gruppi kuuluvate transpordi-
vahendite üheaegsel jõudmisel üheliigiliste
tänavate (teede) ristumiskohale on liiku-
mise eesõigus juhil, kellel puuduvad takistused
paremal.

69. Samaaegselt ristteele väljasõitva trans-
pordivahendiga võivad liikuda ka mistahes
gruppi kuuluvad vastuliikuvad ja samas suunas
liikuvad transpordivahendid.

70. Nähtavuse korral alla 20 m ületavad mis-
tahes reguleerimata ristteed järjekorras ainult
need transpordivahendid, sealhulgas ka tramm,
milledel puudub takistus paremal. Sel juhul on
samaaegne sõit vastassuunast keelatud.

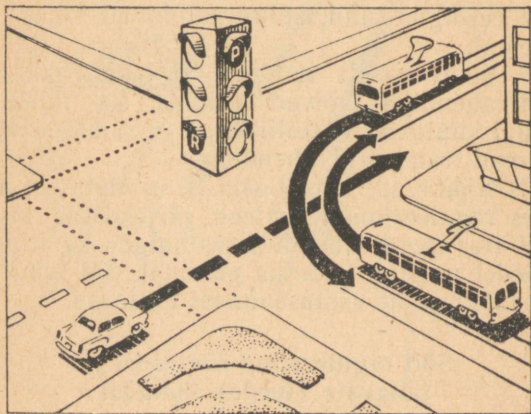
Sõit reguleeritud ristteedel ja tänavate (teede) lõikudel

71. Liikumist keelava signaali korral on juht
kohustatud peatama transpordivahendi stopp-
joone või -viida ees, nende puudumisel aga 5 m

kaugusel jalakäijate ülekäigukohast või paremal asuva hoone nurgast.

72. Kui ristteel, kus liiklemist reguleeritakse valgusfooriga, on reguleerija, peavad juhid ja jalakäijad juhinduma reguleerija märguannetest.

73. Kui valgusfoori või reguleerija signaalid lubavad üle risttee liikuda samaaegselt trammil ja rööpmeteta transpordivahenditel, on viimaste

Joon. 6 (punkt 73 juurde). Võrdse liikumisõiguse korral annavad rööpmeteta transpordivahendid teed trammile, olenemata selle liikumise suunast.

juhid kohustatud teed andma trammile, olene-
mata selle liikumise suunast.

Valgusfoori signaalid

74. Valgusfooris on sisse lülitatud **roheline signaal**:

a) rööpmeteta transpordivahenditel on lubatud liikuda igas suunas;

b) trammil on lubatud liikuda otse ja vasakule.

75. Valgusfooris on sisse lülitatud **kollane signaal**:

kõikidel transpordivahenditel on keelatud väljasõit ristteele või jalakäijate ülekäigukohale; kui aga signaal ilmus ajal, mil juht oli juba ristteel või jalakäijate ülekäigukohal, peab ta jätkama liikumist.

76. Valgusfooris on sisse lülitatud **kollane vilkuv signaal**:

liikumine on lubatud vastavalt reguleerimata ristteede ületamise eeskirjadele.

77. Valgusfooris on sisse lülitatud **punane signaal**:

a) rööpmeteta transpordivahenditel on liikumine keelatud igas suunas;

b) trammil on lubatud pöörata paremale.

Lisasektsiooniga valgusfoori signaalid

78. Kui valgusfooril on lisasektsioonid («nool»), on ristteele väljasõit ja edasine liikumine lisasektsiooni suunas lubatud ainult sisselülitatud «noole» korral, olenemata valgusfoori põhisignaalist.

Koos rohelise signaaliga sisselülitatud «noole» korral on juhil «noole» poolt näidatavas suunas risttee ületamise eesõigus. Koos punase signaaliga sisselülitatud «noole» korral annavad rööpmeteta transpordivahendite juhid risttee ületamisel teed kõigile teistele transpordivahenditele.

79. Trammil on keelatud:

a) sõita otsesuunas

— koos rohelise signaaliga sisselülitatud noole «vasakule» korral,

— koos punase signaaliga sisselülitatud noole «otse» korral (kolmekülgsel ristteel);

b) pöörata paremale

— koos rohelise signaaliga sisselülitatud noole «paremale» korral.

80. Ristteedel, kus on üles seatud viidad trammi või trollibussi liiklemise eritingimuste kohta, on nende juhid kohustatud juhinduma nendest viitadest.

Reguleerija märguanded

81. Reguleerija seisab juhi poole **küljega**:

a) rööpmeteta transpordivahenditel on lubatud liikuda otse ja paremale;

b) trammil on lubatud liikuda ainult otse.

82. Reguleerija on **käe üles tõstnud**:

— kõikidel transpordivahenditel on keelatud väljasõit ristteele või jalakäijate ülekäigukohale, kui aga märguanne anti ajal, mil juht oli juba ristteel või jalakäijate ülekäigukohal, peab ta jätkama liikumist.

83. Reguleerija seisab juhi poole **rinna või seljaga**: kõikidel transpordivahenditel on liikumine keelatud.

84. Reguleerija seisab **ettesirutatud parema käega** juhi poole **selja või parema küljega**: kõikidel transpordivahenditel on liikumine keelatud.

85. Reguleerija seisab **ettesirutatud parema käega** juhi poole **rinnaga**: kõikidel transpordivahenditel on lubatud pööre paremale.

86. Reguleerija seisab **ettesirutatud parema käega** juhi poole **vasaku küljega**:

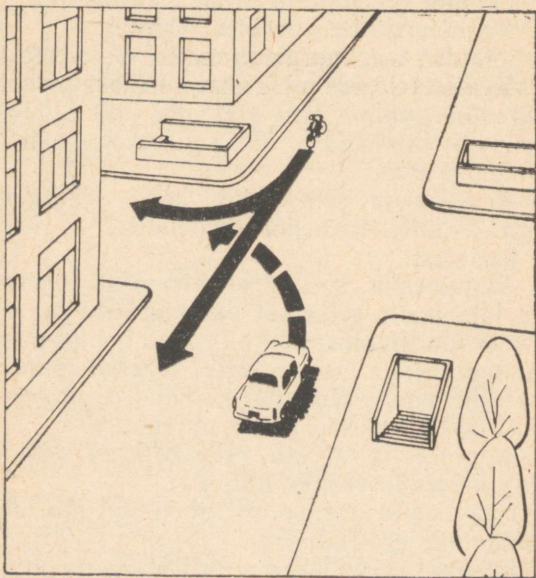
a) rööpmeteta transpordivahenditel on lubatud liikumine igas suunas;

b) trammil on lubatud ainult pööre vasakule.

87. Reguleerija võib kasutada ka teisi märguandeid, mis on juhtidele ja jalakäijatele arusaadavad.

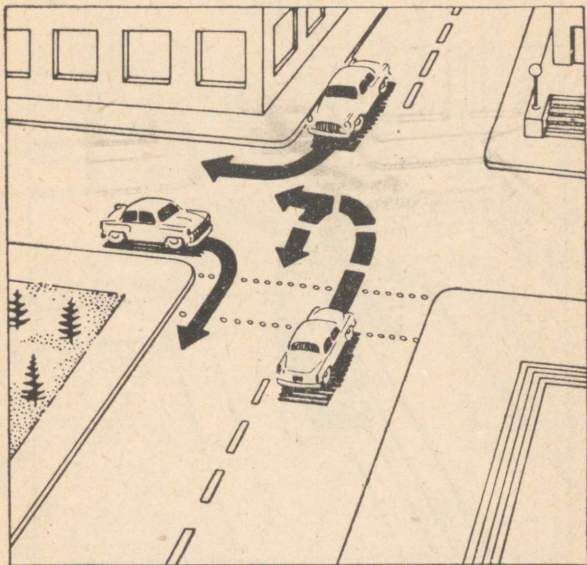
Pöörete kord reguleerimata ja reguleeritud ristteedel

88. Mistahes rööpmeteta transportdivahendi juht, sõitnud välja ristteele pöördeks vasakule

Joon. 7 (punkt 88 juurde). Pöördel vasakule laseb juht läbi kõik vastassuunast otse ja paremale sõitjad.

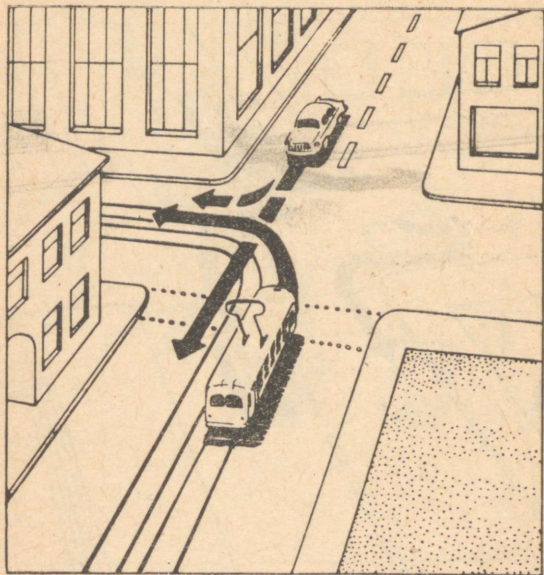
või tagasi, on kohustatud läbi laskma kõik vastassuunast otse ja paremale sõitjad (peale juhu, mil ta pöörab vasakule reguleerija lubava märguande või sisselülitatud «noole» korral), taga-

Joon. 8 (punkt 88 juurde). Tagasipöörde lõpetamisel laseb juht läbi külg-suunast paremale pööravad.

sipöörde lõpetamisel on ta aga kohustatud läbi laskma külgsuunast paremale pööravad.

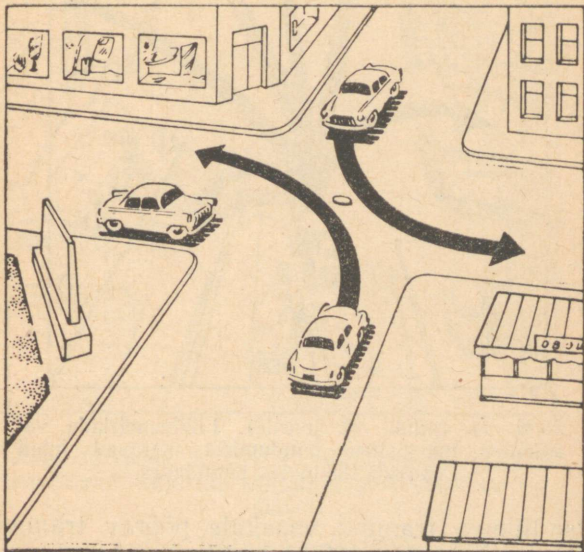
89. Trammijuht, sõitnud ristteele välja pöördeks vasakule või paremale, säilitab läbisõidu

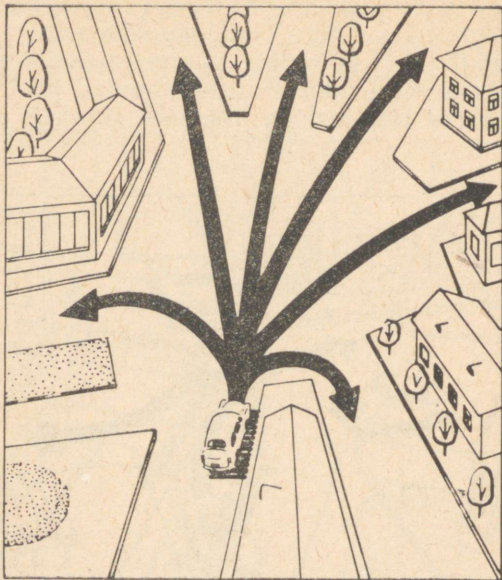
Joon. 9 (punkt 89 juurde). Vasakule pöörav tramm säilitab rööpmeteta transpordivahendite suhtes läbisõidu eesõiguse.

eesõiguse rööpmeteta transpordivahendite suhtes, olenemata nende liikumise suunast.

Trammijuht, pöörates paremale kolmesektsioonilise valgusfoori punase signaali poolt, on kohustatud läbi laskma rohelise signaali poolt

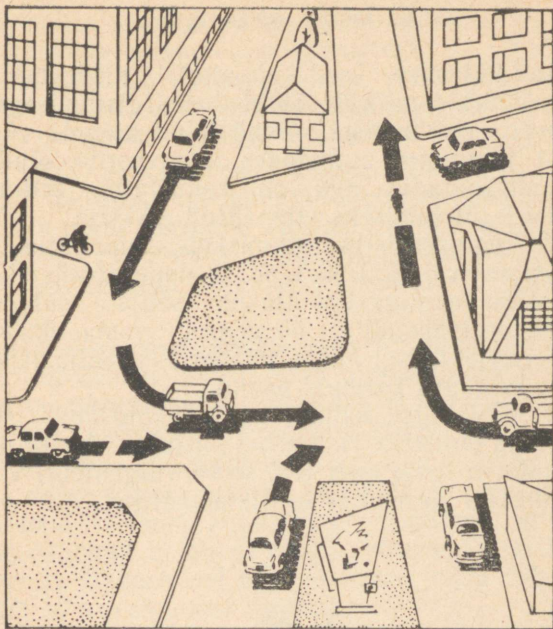

Joon. 10 (punkt 90 juurde). Risttee tähistatud kesk-koha jätab juht endast paremale.

Joon. 11 (punkt 91 juurde). Liiklusmärkide või sõidutee märgistuse puudumisel ületavad juhid väljaku lühimates suundades.

otse liikuva trammi; vasakule pöörav trammi-juht on kohustatud läbi laskma vastassuunast otse sõitva trammi, reguleerimata ristteel aga ka paremale pöörava trammi.

Joon. 12 (punkt 92 juurde). Väljakul sõitvad juhid kasutavad väljakule sõitjate suhtes läbisõidu eesõigust.

90. Kui risttee keskkohk on tähistatud ringiga või muu vahendiga, on juht kohustatud pöördel vasakule (tagasi) jätma selle endast paremale.

Väljakute ületamine

91. Liiklemise kord väljakutel määratakse liiklusmärkidega või sõidutee märgistamisega. Viimaste puudumisel võivad juhid ületada väljakut lühimates suundades, transpordivoolude ristumiskohtades aga on kohustatud täitma ristteede ületamiseks ettenähtud eeskirju.

92. Reguleerimata ristumiskohtadega väljakul kasutavad väljakul sõitvad transpordivahendid läbisõidu eesõigust väljakule sõitjate suhtes. Transpordivahendite üheaegsel vastastikusel ümberrivistumisel kahes naaberreas säilib läbisõidu eesõigus paremal asujal.

93. Väljakutel, samuti ka hulkkülgsel ristteedel ja bulvarite ristumisel on juht kohustatud juhinduma igast oma teel oleva valgusfoori või reguleeri ja signaalist ja liiklusmärgist.

VI jagu

RAUDTEE-ÜLESÕIDUKOHTADE ÜLETAMINE

94. Raudtee-ülesõidukohtadele lähenemisel ja nende ületamisel on juht kohustatud olema eriti ettevaatlik, rangelt juhinduma heli- ja valgus-

signalisatsioonist, tõkkepuude asendist ja ülesõidukoha korrapidaja juhenditest.

Sõiduridade arvu näitava viida või joonte puudumisel on liikumine ülesõidukohal ja selle ees peatumine lubatud ainult ühes reas.

95. Väljasõit ülesõidukohale on keelatud suletud tõkkepuu või punaste signaaltulede korral (sõltumata tõkkepuu olemasolust ja asendist), seejuures on juht kohustatud peatuma mitte vähem kui 5 m kaugusel tõkkepuust (valgusfoorist).

Tõkkepuude avatud asendi või punaste tulede mittepõlemise korral võib ülesõidukohale sõita alles pärast seda, kui ollakse veendunud, et ronge (vedureid, dresiine) ei lähene.

96. Kui ülesõidukohal puuduvad tõkkepuud ja valgussignalisatsioon, on juht enne ülesõidukohale sõitmist kohustatud veenduma, et ülesõidukohale ei lähene ronge (vedureid, dresiine), nende lähenemisel aga peatuma mitte lähemal kui 10 m esimesest rööpast.

Hobuvoorid peavad niisugusel ülesõidukohal liikuma mitte rohkem kui kolmekaupaga gruppis. Iga hobuveoki juht on kohustatud veenduma, et ülesõidukohale ei lähene ronge (vedureid, dresiine).

97. Autorongide ja pukseerivate transpordivahendite juhid, lähenenud ülesõidukohale, on

kohustatud kontrollima haakeseadmete korrasolekut.

98. Juhil on keelatud:

- a) ülesõidukohal vahetada käike ja välja lülitada sidurit;
- b) omavoliliselt avada tõkkepuid;
- c) vedada üle raudtee-ülesõidukohtade põllumajandus-, tee-, ehitus- ja teisi masinaid või mehhanisme, kui need ei ole transpordi- (vaid töö-) asendis;
- d) ületada raudteed selleks mitte ettenähtud kohtades.

99. Ülesõidukohal sunnitud peatumise korral on juht kohustatud:

- a) eemaldama reisijad rööbastelt;
- b) võimaluse korral saatma kaks inimest piki rööbasteed kummalegi poole ülesõidukohast 1000 m kaugusele (kui on ainult üks inimene, siis suunas, kus on halvem nähtavus), olles selgitanud neile, kuidas anda lähenevale rongile märku peatumiseks: tehes enda ees ringikujulisi liigutusi — päeval käega või mistahes esemega, öösel aga süüdatud laterna või tõrvikuga;
- c) jääma transpordivahendi juurde ning võtma tarvitusele kõik abinõud ülesõidukoha kiireimaks vabastamiseks, tähelepanelikult jälgides, kas ei lähene ronge (vedureid, dresiine);
- d) seismajäämise momendist andma helisignaali üldalärm-signaale (üks pikk ja kolm

lühikest heli), kui aga ilmub rong, jooksmas sellele rööbastee kõrval vastu, andes märku rongi peatamiseks.

100. Raudtee-ülesõidukohtade ületamine eriti suuremõõtmeliste transpordivahenditega, põllumajandus-, tee-, ehitus- ja teiste masinate ja mehhanismidega, mille laius on üle 5 m (koormaga või ilma) või kõrgus üle 4,5 m (teepinnast arvates), samuti eriti raskete veostega (suured tehaseseadmed, lokomobiilid, aurukatlad jms.) ning saanitee puudumisel veostega, mida veetakse traktorikelkudel, on lubatud igal üksikjuhul raudtee teejaoskonna ülema loal, avalduse alusel, mis tuleb esitada loa saamiseks mitte hiljem kui 24 tundi enne ülevedu.

VII jagu

LIIKLEMISE ERITINGIMUSED

Liiklemine mägiteedel

101. Mägiteedel, kus möödumine vastuliikujast on raskendatud, on juht kohustatud andma teed järsaku pool liikuvale transpordivahendile, järsaku puudumisel aga märke tõusvale.

102. Lähenedes mägiteel teekäänakule, on juht kohustatud asuma äärmisele parempoolsele

teeäärele ja väljaspool asustatud punkte andma helisignaali.

103. Mägiteedel on keelatud:

a) liikumine järskudel langudel väljalülitatud siduri või käiguga;

b) pukseerimine painduva ühenduslüli abil ja rohkem kui ühe transpordivahendi pukseerimine jäiga ühenduslüli abil;

c) igasugune pukseerimine kiilasjäa korral;

d) parkimine kohtades, kus tee ei ole igas suunas nähtav 100 m ulatuses.

Õppesõit

104. Kõigil õppesõiduks kasutatavatel autodel, mootorratastel ja teistel mehaanilistel transpordivahenditel peavad olema ees ja taga sildid pealkirjaga «Õppe» (tähtede kõrgus vähemalt 80 mm) ja lisa-tahavaatepeegel (sõiduõpetaja jaoks).

Koolide, kursuste ja ringide õppeautodel peavad peale selle olema veel siduri ja piduri lisapedaalid.

105. Esialgne sõiduõppimine auto, mootorratta (motorrolleri), mopeedi ja invaliidi-mootorsõidukiga võib toimuda ainult spetsiaalselt selleks eraldatud platsidel.

Õppesõit tänavatel ja teedel on lubatud ainult

õpetaja saatel ja alles pärast küllaldase juhtimisvilumuse omandamist õpilase poolt.

Õpilane on kohustatud tundma ja täitma käesolevaid eeskirju.

Märkus: Tänavate ja teelõikude nimekiri, kus õppe-sõit on keelatud, kinnitatakse kohalike töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt ja avaldatakse üldiseks teadmiseks. Need kohad võivad olla tähistatud viitadega.

106. Õppesõidu instruktoritel peab sõidu õpetamisel tänavatel (teedel) olema I või II liigi autojuhi kvalifikatsioon ja sõiduõpetamise metoodika kursuste lõpetamise tunnistus või varem riikliku autoinspeksiooni poolt väljaantud õpetamist õigustav tunnistus.

Individuaalkorras amatöör-autojuhtide ja mootorratta- (motorrolleri-) juhtide õpetamist lubatakse läbi viia vilunud juhtidel (kaasa arvatud amatöör-autojuhid), kellel on vähemalt 3-aastane staaž.

Pukseerimine

107. Pukseeritavat transpordivahendit peab juhtima vastava transpordivahendi juhtimist õigustava tunnistusega juht.

108. Pukseerimisel jäiga ühenduslüluga ei tohi ühenduslüli pikkus olla üle 4 m. Pukseeritaval transpordivahendil peab olema korras rooli-

seade, pimeduse saabumisel ja nähtavuse korral alla 20 m ka tagavalgustus.

109. Painduva ühenduslüluga pukseerimisel peab ühenduslüli pikkus olema 4 kuni 6 m ja see peab olema selgesti tähistatud. Pukseeritaval transpordivahendil peab olema korras rooli-seade, pidurid ja helisignaal. Pimedas ja nähtavuse korral alla 20 m peab olema valgustus ees ja taga. Liikumiskiirus ei tohi ületada 20 km/h.

110. Kui pukseeritav auto on osaliselt laaditud (teise auto) veokasti, siis on pukseeritava auto kabiinis ja mõlema auto veokastis kaasa-sõitmine keelatud.

Niisugusel viisil võib transportida ainult üht autot.

111. Keelatud on vedada reisijaid nii pukseerivates kui ka pukseeritavates trollibussides, autobussides ja reisijate veoks ettenähtud autode veokastis.

112. Pukseerida on keelatud:

a) kaheteljelise või pikamõõtmelise veose vedamise järelhaakest koosneva autorongiga;

b) soolo-(külgkorvita) mootorrattaid (mootorollereid), mopeede ja jalgrattaid;

c) painduva ühenduslüliga:

— rohkem kui üht transpordivahendit,

— kiilasjää korral.

TÄIENDAVALD EESKIRJAD JALGRATTA JUHTIDELE

113. Jalgrattal peab olema kell, korras pidurid, pimeduse saabumisel peale selle ka süüdatud latern ees ja punane refleksklaas taga; nõudmise korral aga vastavalt punktile 126 ka numbrimärk.

114. Sõit jalgrattaga linnade ja teiste asulate tänavatel, samuti autoteedel ning jalgrattaradadel, on lubatud vähemalt 14 aasta vanustel, abimootoriga jalgratastel aga vähemalt 16 aasta vanustel isikutel.

Linnatänavatel ja autoteedel on jalgrattaga sõiduõppimine keelatud.

115. Jalgratastega liiklemine on lubatud ainult ühes reas ja mitte kaugemal kui 1 m kõnnitee servast või teepeenrast. Lühiajaline välja sõitmine nendest piiridest on lubatud ainult möödasõiduks või takistusest möödumiseks eelneva suunanäitamisega vasakule pöördeks ja erilise ettevaatlikkusega.

Jalgrattaraja olemasolul on jalgratturid kohustatud liikuma ainult sellel rajal. Ridade arvu määrab raja laius.

116. Keelatud on jalgratastega sõitmine kõnniteedel, samuti aedade, parkide ja bulvarite

jalakäijate radadel. Jalgratta juhil on keelatud sõita juhtrauast kinni hoidmata või hoides kinni liikuvatest transpordivahenditest.

117. Jalgrattaga on keelatud vedada:

a) esemeid, mis võivad segada juhtimist või ulatuvad pikkuses või laiuses välja rohkem kui 0,5 m;

b) inimesi, kui jalgrattal puudub külgkorv (välja arvatud lapsed jalgrattal, mis on varustatud teise istme ja jalatugedega).

118. Pööre vasakule (tagasisuunas) on jalgratta juhil lubatud ainult ristteedel ja üksnes nendest tänavatest, kus autode liiklemine on ühes liiklussuunas võimalik ainult ühes reas (trammiteed loetakse üheks sõidureaks). Pöördeks laiemalt tänavalt, samuti ka ümberpööramiseks väljaspool ristteid on jalgratta juht kohustatud jalgrattalt maha tulema ja lükkama seda käekõrval, täites jalakäijatele kehtestatud eeskirju.

Pööre vasakule ja tagasisuunas on autoteedel ja nende ristumiskohtadel keelatud.

119. Eeskirjad jalgratta juhtidele kehtivad ka nende kohta, kes juhivad alla $49,8 \text{ cm}^3$ silindri töömahuga mopeede ja kõiki jalgratta abimootoriga varustatud transpordivahendeid.

I. LIIKLUSMÄRGID

HOIATAVAD MÄRGID

1.1.

1.2.

1.3.

1.4.

1.5.

1.6.

1.7a.

1.7b.

1.8.

HOIATAVAD MÄRGID

1.9.

1.10.

1.11.

1.12.

1.13.

1.14.

1.15

1.16.

1.17.

a

b

1.18.

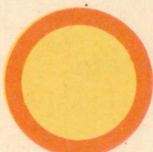

1.19.

KEELAVAD MÄRGID

2.1.

2.2.

2.3.

2.4.

2.5.

2.6.

2.7.

2.8.

2.9.

2.10

2.11.

2.12.

TARTU ÜLIKOO LI
RAAMATUKOGU

KEELAVAD MÄRGID

2.13.

2.14 a.

2.14 b.

2.15.

2.16.

2.17.

2.18.

2.19.

2.20.

2.21.

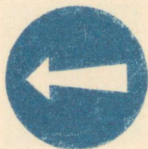

2.22.

KOHUSTAVAD MÄRGID

3.1a.

3.1b.

3.1c.

3.1d.

3.1e.

3.2a.

3.2b.

3.3.

3.4.

3.5.

3.6.

3.7.

OSUTAVAD MÄRGID

4.1.

4.2.

4.3.

4.4.

4.5

4.6.

4.7.

4.8.

4.9.

4.10.

MÄRKIDE LISATAHVLID

100 m

5.1

a

300 m

b

1 km

5.2

8-17kl

5.3.

ÜMBERSÖIT

5.4.

5.5.

a

b

c

5.6.

Viit

„HOIDU RONGI EEST“

a

b

II. TEEVIIDAD

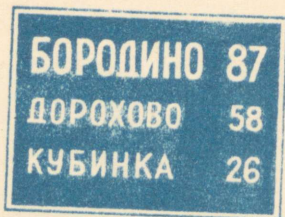
6.1.

6.2.

6.5.

6.3.

6.6.

6.4.

TRANSPORDIVAHENDITE TEHNILINE SEISUND

120. Keelatud on transpordivahendite, järelhaagete ja pooljärelhaagete väljasõit ühegi järgnevalt loetletud rikke korral.

I. Rooliseade

a) rooli vabakäik, mõõdetuna roolirattal, on üle 25° (välja arvatud kuni 1946. a. välja lastud autod, millede rooli vabakäik ei tohi olla üle 36°);

Märkus: Roolivõimendaja korral kontrollitakse vabakäiku töötava roolivõimendajaga.

b) roolimehhanismi karteri ja roolisamba kinnitused on vigastatud või nõrgenenud;

c) rooliseadme detailid on vigastatud, kinnitamata või splintimata; šarniirühendustes lõtk suurenenud;

d) rooliratta pööramine on raskendatud, roolisambal esineb paindeid, muljumisi või teisi vigastusi.

II. Jalgpidor

a) ühekordsel pedaalile vajutamisel ei toimu täielik pidurdus;

b) pedaalil vabakäik ei vasta valmistajatehase instruksiooni nõuetele;

c) hüdraulilisest ajamist imbub õli välja;

d) pneumaatilise ajami hermeetilisus on rikutud (kõrvaga on kuulda õhu väljavoolamist või rõhu langus süsteemis ületab 1 kg/cm^2 tunnis), pneumaatilise ajami manomeeter ei tööta;

e) pidurdamisel «kisub» transpordivahend kõrvale või rattad kiiluvad kinni;

f) pidurdamise efektiivsus ei kindlusta punktis 124 toodud normide täitmist;

g) puudub või ei ole sisse lülitatud pooljärelhaake või kaheteljelise järelhaake, samuti ka 4 t ja suurema kandejõuga pikamõõtmelise veose vedamise järelhaake pidurisüsteem.

III. Käsipidor

a) lukustusseadis ei hoia pidurihooba (käepidet) paigal;

b) ei hoia paigal täiskoormaga autot 16% kallakul (autorongi 8% kallakul) või kiirusega 15 km/h liikuva, ilma koormata auto pidurdamisel ületab pidurdusteed 6 m, aeglustus on aga väiksem kui 2 m/sek^2 .

IV. Jõuülekanne

- a) sidur libiseb või ei lülitu täielikult välja;
- b) kõik lülitub ise välja või on raskendatud selle sisselülitamine;
- c) kardaanvõlli märgatav vibreerimine või järsud tõmbed liikumisel;
- d) kardaanvõllil või teistel kardaanülekande detailidel on välised mõrad.

V. Rattad, kummid

- a) rattakilbi kinnitusmutrid puuduvad või on nõrgalt kinnitatud;
- b) rattakilbi lukustusrõngas on rikkis või ebaõigesti paigaldatud;
- c) kummiprotektori muster on täiesti kulu- nud;
- d) esineb väliskummi läbistav vigastus, kih- tide lahtitulek või muu mehaaniline väliskummi vigastus;
- e) liikumisel hõõrdub kumm vastu auto keret või vedrustuse detaile;
- f) õhurõhk kummides ei vasta ettenähtud normidele.

Märkus: Keelatud on kasutada kumme:

- a) mis ei vasta suuruse ja lubatud koormuse poolest transpordivahendi margile;
- b) taastatud protektoriga — autobusside, trollibusside, sõiduautode ja reisijate veoks kasutatavate veoautode esi- ratastel.

VI. Kere, veoplatvorm, haakeseadmed

- a) kabiini (kere) ukse lukustus on rikkis;
- b) veoplatvormi luugi kinniti on rikkis;
- c) veo-haakeseade autol ja järelhaakel või tugihaakeseade vedurautol või pooljärelhaakel on rikkis;
- d) tuuleklaas on katki või sellel esineb nähtavust halvendavaid defekte.

Märkus: Välise tahavaatepeegli puudumisel on keelatud paigutada ükskõik missuguseid esemeid nii, et nad takistavad nähtavust läbi tagumise tuuleklaasi.

VII. Välised valgustusseadmed

- a) esilaternad on reguleerimata või valgustavad teed kaugtuledega vähem kui 100 m ja lähituledega vähem kui 30 m ulatuses;
- b) tulede ümberlüüti on rikkis;
- c) numbrivalgustus ei kindlusta numbri nähtavust selge ilmaga 20 m kauguselt;
- d) stopp-signaal või suunanäitaja ei tööta;
- e) tagumine või esimene gabariidituli ei põle;
- f) konstruktsiooniga ettenähtud refleksklaas on vigastatud või puudub;
- g) vedurauto laiust ületaval järelhaakel (pooljärelhaakel) esimene gabariidituli ei põle.

Märkus: On keelatud kasutada:

a) prožektor-laternaide, pööratavaid laternaide ja teisi lisalaternaide (välja arvatud udulaternad) ees, küljel ja taga, kui nende külgepanek ei ole ette nähtud valmistajatehase poolt;

b) eest nähtavaid punaseid tulesid ja refleksklaase, tagant nähtavaid valgeid tulesid ja valgeid või kollaseid refleksklaase.

VIII. Lisaseadmed

a) klaasipuhastaja (vihma või lumesaju korral) ei tööta;

b) tahavaatepeegel puudub või on ebaõigesti paigaldatud;

c) spidomeeter ei tööta.

121. Kui kas või ükski ülalloetletud rikest tekkis teel olles, on juht kohustatud tarvitusele võtma abinõud selle kõrvaldamiseks, kui see on aga võimatu, siis sõitma lähimasse remondi- baasi või pöörduma tagasi garaaži, täites vajalikke ettevaatusabinõusid.

Garaaži tagasipöördumisel transpordivahendiga, millel üks esilaternaist (gabariidituledest) ei põle, peab valgustus tingimata olema vasakpoolses.

122. Traktoritel, tee-, ehitus-, koristus-, kastmis- ja teistel iseliikuvatel masinatel ja mehhanismidel, mille liikumiskiirus ei ületa 20 km/h, peavad pimedal ajal või halva nähtavuse korral päeval autoteedel liikudes olema vähemalt

üks esilatern lähitulega vasakul pool ja gaba-
riiditulega taga.

123. Keelatud on lasta liinile ja ekspluatee-
rida autobusse, tramme ja trollibusse, mille sei-
sund ei vasta tehnilise ekspluateerimise eeskir-
jadele, sealhulgas:

a) uste automaatne juhtimissüsteem on rik-
kis;

b) peegel sisenemis- ja väljumisuste jälgimi-
seks puudub või on ebaõigesti paigaldatud;

c) helisignalisatsioon konduktorilt juhile on
rikkis.

124. Ilma koormata (koos juhiga) transpordi-
vahendite kontrollimisel kuival asfaltkattega
horisontaalsel teeosal peab jalgpiduri töötami-
sel olema kindlustatud järgmine efektiivsus:

Transpordivahendi liik	Kiiruse korral 30 km/h ei ületa pidurdus- teekond (m)	Maksi- maalne aeglustus ei ole vähem (m/sek ²)
Sõidua autod ja teised nende baa- sil ehitatud	7,2	5,8
Veoa autod kandejõuga kuni 4,5 t ja autobussid pikkusega kuni 7,5 m	9,5	5,0
Veoa autod kandejõuga üle 4,5 t ja autobussid pikkusega üle 7,5 m	11,0	4,2

Transpordivahendi liik	Kiiruse korral 30 km/h ei ületa pidurdusteed (m)	Maksimaalne aeglustus ei ole vähem (m/sek ²)
Mootorrattad (motorollerid) ja mopeedid ilma külgkorvita* . . .	7,5	5,5
Mootorrattad (motorollerid) ja mopeedid külgkorviga*	8,2	5,0
Mootorrattad (motorollerid) ja mopeedid mootori töömahuga alla 49,8 cm ³ *	9,0	4,5

* Üheaegsel pidurdamisel jalg- ja käsipiduriga.

X jagu

NUMBRI- JA TUNNUSMÄRGID NING PEALISKIRJAD

125. Autodel, järel- ja pooljärelhaagetel, invaliidi-mootorsõidukitel, mootorratastel (motorolleritel), mopeedidel mootori töömahuga 49,8 cm³ ja suuremad, samuti ka kõikidel iseliikuvatel masinatel ja mehhanismidel, mis on konstrueeritud autošassii baasil ja mida ekspluateeritakse teedel ning linnade ja asulate tänavatel, peavad olema riikliku autoinspeksiooni poolt väljantud numbrimärgid.

Auto- ja autoremonditehastest ning kauplustest omal jõul arvelevõtu kohale toimetatavatel autodel peavad olema numbrimärgid «Transiit».

126. Põllumajanduslikele organisatsioonidele kuuluvatel traktoritel, traktori järelhaagetel ja iseliikuvatel šassiidel peavad olema «Põllumajandustehnika» organite poolt väljaantud numbrimärgid.

Kõikidel teistel, mitte autošassiile ehitatud traktoritel, tee-, ehitus-, koristus- ja teistel eriotstarbelistel masinatel ja mehhanismidel, mis liiguvad tänavatel (teedel), peavad kuuluvuse järgi olema pealiskirjad ettevõtte, kolhoosi või sovhoosi nimetusega.

Hobuveokitel, mopeedidel mootori töömahuga alla 49,8 cm³ ja jalgratastel peavad kohtades, mis on kindlaks määratud töörahva saadikute nõukogude otsustega, olema numbrimärgid või registreerimistunnistused.

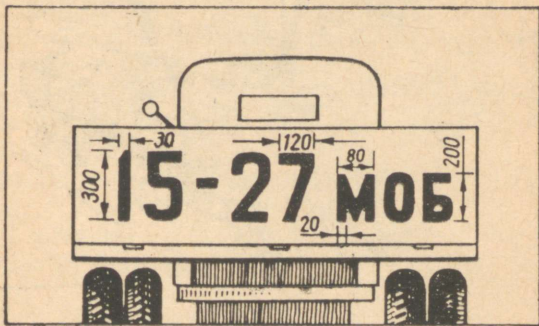
127. Trammidel ja trollibussidel peavad olema vastavate ametkondade poolt määratud järjekorranumbreid kajastavad pealiskirjad.

128. Veoautodel, nende järelhaagetel ja autobussidel peab olema tagaluugile (kere, tsisterni tagaseinale) kantud numbrimärgi numbreid ja tähti dupleerivad pealiskirjad.

Märkus: 1. Pealiskirjad peavad olema tehtud hästi nähtava värviga ja järgmiste mõõtmetega: numbrite kõr-

gus mitte vähem kui 300 mm, iga numbri laius mitte vähem kui 120 mm, joone laius 30 mm. Tähtede mõõtmed peavad moodustama $\frac{2}{3}$ numbrite mõõtmetest.

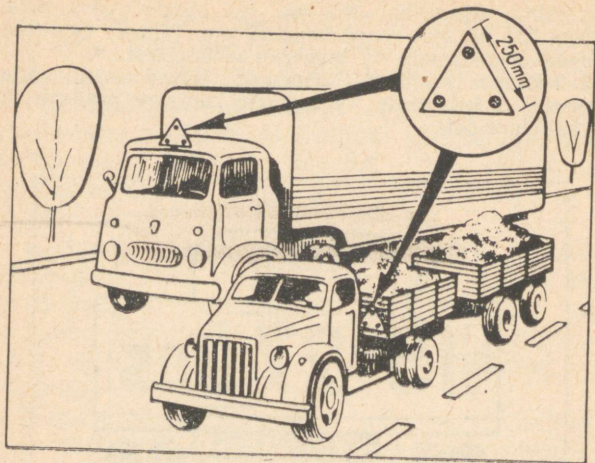
2. Tööraha saadikute nõukogud võivad vastu võtta otsuseid, et kohalikele veoautodele kantakse pealiskirjad ka küljeluukidele.

Joon. 13 (punkt 128 juurde). Numbrimärgi dubleeriv pealiskiri.

129. On keelatud muuta numbrimärgi mõõtmeid, vormi ja värvust või peale kanda lisatähistusi.

130. Veoautode ekspluateerimisel iga tüüpi järelhaagete või pooljärelhaagete peab veo-
kasti esiluugi vasakul poolel või kabiini kohal
olema autorongi tunnusmärk: valge kolmnurk

Joon. 14 (punkt 130 juurde). Autorongi tunnusmärk.

(külje pikkus 250 mm), mille nurkades on kollased refleksklaasid.

131. Käsitsijuhtimiseks kohandatud autodele võivad nende juhid paigaldada ruudukujulised märgid tähe «P» kujutisega (mõõtmed 150×150 mm).

REISIJATE JA KOORMATE VEDU

Reisijate vedu

132. Trammi, trollibussi ja marsruutautobussi juhid on kohustatud:

a) peatuma marsruudi tähistatud peatuskohtades, sõites tihedalt vastu kõnniteed (äärekivi) või sõidutee serva;

b) mitte avama uksi enne täielikku peatumist;

c) alustama liikumist ainult pärast reisijate peale- ja mahaminekut ja uste täielikku sulgumist.

133. On keelatud vedada inimesi:

a) kaubaveo-motorolleritel ja mootorratta (motorrolleri) kaubaveoks kohandatud külgkorvis;

b) üle ettenähtud kohtade arvu — juhi kõrval (ükskõik millises transpordivahendis), samuti mootorratta (motorrolleri) külgkorvis või invaliidi-mootorsõidukis (välja arvatud eelkooliealine laps);

Märkus: Eelkoolialise lapse vedamisel mootorratta (motorrolleri) külgkorvis või invaliidi-mootorsõidukis peab lapsega koos olema täiskasvanu.

c) kes istuvad mootorrattal (motorrolleril) küljega sõidusuunas;

d) kes on nooremad kui 12 aastat — mootorratta (motorrolleri) tagaistmel;

e) kes on joobnud olekus — mootorrattal (motorrolleril), invaliidi-mootorsõidukis, veoauto kastis (välja arvatud nende vedamine veoauto kastis või mootorratta küljkorvis saatja vahetu järelevalve all).

134. Reisijate veol veoautodega peab kinni pidama järgmistest nõuetest:

a) juhil peab olema vähemalt kolmeaastane tööstaaz (sõltumata juhiloa liigist);

b) veokast peab olema varustatud kasti põhjast mugaval kõrgusel asuvate istmetega, kuid mitte kõrgemal kui 15 cm alla luugi ülemist serva; tagumisel ja küljeluukidega paralleelselt paiknevatel istmetel peavad olema kindlad seljatoed. Luukide haagid peavad olema kindlalt kinnitatud;

c) inimeste arv veokastis ei tohi ületada: autodel kandejõuga alla 1,5 tonni — üheksat inimest, 1,5—2 tonni — kuutest inimest; 2,5—3 tonni — kahtkümmend inimest; 3,5—4,5 tonni — kahtkümmend nelja inimest; 5—7 tonni — kolmekümmend inimest; 7 tonni ja rohkem — kolmekümmend kuut inimest; kõikidel inimestel peavad olema istekohad;

d) süstemaatiliseks inimeste veoks ettenähtud

autol peab peale selle olema kate ja trepp reisijate peale- ja mahaminekuks, samuti ka veo- kasti sisemine valgustus;

e) auto veokastis peab asuma vanem, kes jälgib reisijate käitumist ja kelle nimi peab olema märgitud teekonnalehele;

f) liikumiskiirus ei tohi ületada 50 km/h.

Laste vedu on veoautodel lubatud ainult erandina. Sealjuures peab lastega koos viibima vähemalt kaks täiskasvanut.

135. Reisijate veoks kohandamata veoautodel lubatakse kaasa sõita koormat saatvatel (vastuvõtvatel) isikutel, kuid mitte rohkem kui 6 inimesel. Nende nimed peavad olema märgitud teekonnalehele.

Niisugune sõitmine on keelatud luukideta platvormidel, koormal, mis on luukidega ühel kõrgusel või kõrgemal, pikamõõtmeliste veoste koormal või selle kõrval, isekallutavate autode veokastis, tsisternidel ja iga tüüpi veoautode järel- ja pooljärelhaagetel.

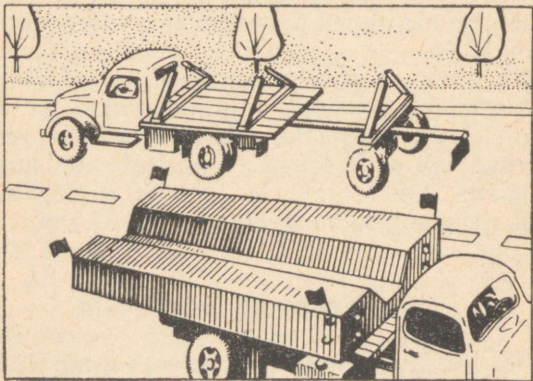
Koormate vedu

136. Veetav koorem peab olema kindlalt kinnitatud ja paigutatud nii, et oleks välditud selle paigalt nihkumine, mahakukkumine ja müra tekkimine vedamisel. Linnades ja asulates on

keelatud müra tekitavate veoste peale- ja maha-
laadimine kella 00-st kuni kella 06-ni.

137. Koormate vedamiseks, mille kõrgus (koos autoga) ületab 3,8 m, laius on üle 2,5 m või mis ulatub üle tagaluugi või platvormi (järelhaake) rohkem kui 2 m kaugusele, on nõutav koorma lähtekoha riikliku autoinspeksiooni kirjalik luba, linnadevaheliste vedude korral aga ka vastavate teeorganite luba.

138. Koorem või mehhanismide üksikud osad, mis ületavad laiuses või pikkuses transpordiva-
hendi gabariidi, peavad olema ees ja taga tähis-

Joon. 15 (punkt 138 juurde). Veose väljaulatuvate
osade tähistamine.

tatud punaste lipukestega, pimeduses ja nähtavuse korral vähem kui 20 m aga süüdatud laternatega.

Samal viisil peab olema tähistatud pikamõõtmeliste veoste vedamise järelhaake pikendustisel (toru), mis ulatub välja rohkem kui 1 m.

139. Koormate vedamisel peab olema välditud selle poolt sõidutee risustamine ja ebameeldiva lõhna levitamine.

Lõhkeaineid, radioaktiivseid, tugevatoimelisi mürkaineid, kergesti süttivaid ja teisi ohtlikke veoseid, samuti nende kahjutuks tegemata pakendeid peab vedama kooskõlas spetsiaalsete instruksioonidega.

Märkus: Ohtlike ainete koormate veoks annavad loa nende ainete koorma väljastamiskoha järgsed miilitsaorganid.

140. Sõiduautode, mootorrataste (motorollerite), mopeedide ja invaliidi-mootorsõidukitega on keelatud vedada esemeid, mis ulatuvad üle gabariidi pikkuses või laiuses rohkem kui 0,5 m.

141. Vedurautost ja järelhaagetest koosneva autorongi pikkus ei tohi ühe järelhaake korral olla üle 20 m, mitme järelhaake korral üle 24 m.

TÄIENDAVALD EESKIRJAD HOBUTRANSPORDILE

Kariloomade ajamine

142. Juhtida hobuveokeid, ratsutada, talutada loomi ja ajada karja autoteedel on lubatud ainult isikutel, kes on vähemalt 14 aastat vanad ja kellel ei ole kuulmis- või nägemishäireid, mis segavad liiklusolukorras orienteerumist.

143. Igal veokil peavad olema ees kollased refleksklaasid, pimedal ajal taga aga süüdatud latern punase klaasiga.

Õhukummidega veokitel peavad peale selle olema pidurid.

144. Hobuveokid peavad liikuma ainult äärmises parempoolses sõidureas kõnnitee (teepeenra) lähedal.

Hobuveokite juhtidel ja kaassõitjatel on keelatud hoida jalgu üle veoki vasaku ääre.

145. Keelatud on kariloomade ajamine üleliidulise ja vabariikliku tähtsusega autoteedel, samuti linnade ja asulate asfalteeritud tänavatel ning trammi-, trollibussi- ja marsruut-autobussiliiklusega tänavatel.

Kariloomade ajamine teistel kõva kattega või profileeritud pinnasteedel on lubatud ainult päe-

val, kui ei ole võimalik kasutada ümbersõidu-
või külavaheteid.

146. Kariloomi ajavatel isikutel on keelatud:

- a) olla ebakaines olekus;
- b) jätta loomi järelevalveta;
- c) ajada loomi üle raudtee rööbastee väljas-
pool ülesõidukohti ja selleks spetsiaalselt mää-
ratud kohti.

XIII jagu

NÕUDED TRANSPORDI-, KOMMUNAAL- JA TEISTE ORGANISATSIOONIDE JUHATAJATELE

Nõuded isikutele, kes vastutavad transpordi- vahendite ekspluateerimise eest

147. Transpordivahendeid valdavate ettevõtete
ja organisatsioonide juhatajad, samuti ka trans-
pordivahendite ekspluateerimise eest vastutavad
isikud on kohustatud:

- a) süstemaatiliselt kontrollima juhtide poolt
liiklemiseeskirjade tundmist;
- b) transpordivahendite kinnistamisel juhti-
dele tutvustama neid selle transpordivahendi
ehituse iseärasustega ja selle juhtimise võtetega;

c) instrueerima juhte liiklemise korrast ja marsruudi iseärasustest, olenevalt sesoonist ja ilmastikutingimustest;

d) mitte lubama transpordivahendi juhtimisele juhti, kes ilmus tööle või kes avastati tööajal ebakaines olekus (olenemata joobe astmest), samuti ka tugevas üliväsimuse või haigusseisundis;

e) tegema inimeste veo veoautodel ülesandeks ainult enamdistsiplineeritud juhtidele;

f) garaažist (pargist) väljalaskmisel kontrollima iga transpordivahendi tehnilist seisundit ja sellel nõutavate tuletõrjevahendite olemasolu;

g) andma teekonna- või marsruudilehe juhile üle ainult tema poolt vastava juhitunnistuse esitamisel; kaugemaa-sõitude korral märkima teekonnalehes selle kehtivusaja;

h) mitte lubama transpordivahendi hoidmist juhi elukohas;

i) vastavalt riikliku autoinspeksiooni nõudmistele üles seadma ja korras hoidma hoiatussignaalid, märgid ja viidad garaažidest, tramiparkidest jms. väljasõidukohtade juures;

j) viivitamatult teatama riiklikule autoinspeksioonile liiklusõnnetusest, samuti ka transpordivahendi tagasijõudmisest garaaži (parki) väliste vigastustega.

Liiklemistakistuste kõrvaldamine

148. Tänavaid ja teid valdavate tee-ekspluatatsiooni-, kommunaal- ja teiste organisatsioonide juhatajad, majavalitsejad, samuti majade rentnikud ja omanikud on kohustatud:

a) korda seadma ümbersõiduteed sõidutee, kõnniteede ja teepäraldiste remonditavatest lõikudest, piirama teedel remonditööde tegemise kohad ööpäeva vältel hästi nähtavate tõkete, liiklusmärkide ja viitadega, pimedal ajal aga ka punaste signaaltuledega; ööseks sõiduteelt ära viima mittetöötavad teemasinad ja mehhanismid;

b) mitte lubama tee-, ehitus- ja teiste masinate ja mehhanismide liiklemist mittetranspordi (vaid töö-)asendis, millede roomikud ja töötavad osad võivad rikkuda sõiduteed, samuti katet, raudteerööpaid või teisi seadmeid ülesõidukohas.

149. Mullatöid tegevate ehitusorganisatsioonide, karjäärde ja teiste ettevõtete juhatajad on kohustatud organiseerima nimetatud ettevõtteid teenindavate transpordivahendite rataste puhastamise porist või pori pideva koristamise sõiduteelt kohtades, kus transpordivahendid sõidavad välja täiustatud kattega tänavatele või autoteedele, samuti raudtee-ülesõidukohtade juurde.

150. Looma- ja linnukasvatusmajandite juha-

tajad, samuti üksikisikud, kelle maad piirnevad teede eraldusribaga, on kohustatud tarvitusele võtma abinõud, mis välistavad loomade ja lindude mineku tee eraldusribale ja sõiduteele.

Küsimused, mis nõuavad kooskõlastamist ja luba

151. Transpordi-, tööstus-, ehitus-, tee- ja teiste organisatsioonide ja asutuste juhatajad on kohustatud kooskõlastama vastava riikliku autoinspeksiooniga:

a) autoteede ja linnatänavate ehitamise ja rekonstrueerimise, samuti ka nendega piirnevate maa-alade hoonestamise projektid;

b) tänavate ja teedega piirnevate läbisõidu-kohtade remontimise, valgustamise ja haljastamise;

c) ohutusjoonte märkimise, tehniliste reguleerimisvahendite, liiklusmärkide ja viitade, samuti ka liiklusele ohtlikes kohtades tõkkeseadmete paigaldamise;

d) raudtee-ülesõidukohtade rajamise, rekonstrueerimise, remontimise ja likvideerimise;

e) kolonnide kogunemispunktid ja liikumis-marsruudid juhul, kui viimased võivad rikkuda kehtestatud liiklemiskorda;

f) trammide, trollibusside ja autobusside

marsruudid ja peatuspunktid, samuti taksode peatuskohad;

g) kioskite, paviljonide ja liikuvate müügi-punktide paigaldamise kõnniteedel, teepeenardel ja sõiduteel;

h) tänavatel (teedel) seadmete, siltide ja reklaamvahendite paigaldamise, kui need võivad piirata vaatepiiri teel, halvendada nähtavust ja liiklemise reguleerimise vahendite või nende signaalide eristamist.

152. Ilma riikliku autoinspeksiooni kohalike organite kirjaliku loata on keelatud:

a) ülegabariitsete veoste vedu;

b) kaevamistööd, mahalaadimis- ja teised tööd (sealhulgas need, mis on seotud luukide avamisega), mis loovad takistusi transpordivahendite ja jalakäijate liiklemisele tänavate (teede) sõiduteel, kõnniteedel ja teepeenardel.

Märkus: Ühekordset peale- või mahalaadimist (välja arvatud ehitusmaterjalid) võib lubada suusõnaliselt riikliku autoinspeksiooni lähim inspektor (liiklust reguleeriv militsionäär).

c) transpordivahenditele spetsiaalsete heli- ja valgussignaalide («sireeni», «majaka» jt.), valgusviitade ja avariiteenistuse autodele eraldusmärkide paigaldamine, samuti ka valgete kaldjoonte värvimine veoautode luukidele.

153. Massiliste spordiürituste (võiduujooksude,

võidusõitude, treeningute jms.) organiseerimine ja läbiviimine autoteedel kooskõlastatakse vastava riikliku autoinspektsiooniga ja teeorganitega, linnades aga tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedega.

XIV jagu

LIIKLUSMÄRGID*

Hoiatavad märgid

154. Hoiatavad märgid hoiatavad juhte lähemisest suurema ohuga tänava- või teelõikudele.

1.1. «**Tõkkepuuta raudtee-ülesõidukoht**». Tõkestamata ülesõidukoht üle raudtee rööbastee.

1.2. «**Tõkkepuuga raudtee-ülesõidukoht**». Tõkkepuu või pooltõkkepuuga ülesõidukoht üle raudtee rööbastee.

1.3. «**Risttee**». Autoteede ristumiskoht.

1.4. «**Ristumine madalamaliigilise teega**». Peatee ristumine madalamaliigilise teega.

* Märkide näidisarvud ja seletused nende juurde on antud ГОСТ 10807—64 järgi.

1.5. «**Ristumine peatänava või peateega**». Ristumine tänava või teega, millele on antud läbisõidu eesõigus.

1.6. «**Reguleeritud risttee (teelõik)**». Risttee (teelõik), millel liiklust reguleerib valgusfoor või reguleerija.

1.7a. «**Teekäänak paremale**». 1.7b. «**Teekäänak vasakule**». Järsk või piiratud vaatepiiriga teekäänak.

1.8. «**Looklev tee**». Üksteisele vähem kui 250 m vahemaadega järgnevad järsud teekäänakud.

1.9. «**Järsk teelang**». Liiklemisele suurema ohuga teelang.

1.10. «**Ebatasane tee**». Ebatasasused sõiduteel (lained, külmakerke kohad, lohud, sõidutee ebasuuv liitumine sildadega jms.).

1.11. «**Libe tee**». Suurem libedus, võrreldes naaberlõikudega.

1.12. «**Tee kitsenemine**». Tänaval sõidutee või teetammi järsk kitsenemine.

1.13. «**Lahtivõetav sild**». Lahtivõetav sild või veekogust üleveokoht.

1.14. «**Kahesuunaline liiklemine**». Ühesuunalise liiklemisega tänaval- või teelõik, millel on lubatud vastassuunaline liiklemine.

1.15. «**Jalakäijad**». Jalakäijate ülekäigukoht või koht, kus on võimalik inimeste ilmumine sõiduteele (õppeasutuse, staadioni, kultuuriasutuse jms. lähedus).

1.16. «**Lapsed**». Laste sõiduteele ootamatu ilmumise võimalus (kooli või lasteasutuse lähedus).

1.17. «**Remonttööd**». Tööde tegemise koht sõiduteel.

1.18 (a, b). «**Loomad teel**». Loomade sõiduteele ilmumise võimalus (kariloomade ajamise koht, looduskaitseala jms.).

1.19. «**Muud ohud**». Oht liiklemisele, mis ei ole ette nähtud teiste märkidega (maalihked, väljaulatuvad kaljud, järsakud, augud jms.).

155. Hoiatavad märgid seatakse teedele väljaspool asulaid 150—250 m, linnades ja asulates 40—50 m kaugusele enne ohtliku teelõigu algust. Erandina seatakse märk 1.5 vahetult enne tänavate või teede ristumiskohta. Autoteedel peab 150—250 m kaugusel enne seda märki olema seatud märk 1.3.

Märgid 1.1 ja 1.2 väljaspool asulaid tingimata dubleeritakse. Teine (dubleeriv) märk seatakse 40—50 m kaugusele enne ülesõidukohta.

Keelavad märgid

156. Keelavad märgid keelavad juhile teatud toimingud.

2.1. «**Sissesõit keelatud**». Keelatud on kõikide transpordivahendite edasiliikumine.

2.2. «**Liiklemine keelatud**». Keelatud on kõikide transpordivahendite läbisõit.

2.3. «**Autode liiklemine keelatud**». Keelatud on autode, traktorite, iseliikuvate masinate ja mehhanismide läbisõit.

2.4. «**Veoautode liiklemine keelatud**». Keelatud on veoautode, samuti traktorite, iseliikuvate masinate ja mehhanismide läbisõit. Kui märgil on näidatud kandejõud, on keelatud ainult nende veoautode, mille kandejõud on suurem märgil näidatust, samuti ka traktorite, iseliikuvate masinate ja mehhanismide läbisõit.

Lubatud on sõiduautode baasil ehitatud transpordivahendite, samuti ka järgmiste veoautode liiklemine:

avarii- või meditsiiniteenistuse tunnusmärgidega;

valge kaldjoonega luukidel;

mis veavad inimesi vastavalt kehtestatud nõuetele;

taksod.

2.5. «**Mootorrataste liiklemine keelatud**». Keelatud on mootorrataste, motorollerite ja moopedide läbisõit.

2.6. «**Veoloomadega liiklemine keelatud**». Keelatud on loomadega veetavate veokitega, saduldatud ja koormat seljas kandvate loomadega edasiliikumine, samuti ka kariloomade ajamine.

2.7. «**Traktorite liiklemine keelatud**». Keelatud on iga tüüpi traktorite läbisõit.

Märkus: On lubatud juurdesõit objektidele, mis asuvad märkide 2.2 kuni 2.7 taga, kuid ainult ühe kvartali ulatuses. Välja sõita võib igas lubatud suunas.

Kui objekt asub esimesest kvartalist kaugemal, võib sellele juurdesõitu lubada suusõnaliselt riikliku autoinspeksiooni lähim inspektor (liiklust reguleeriv militsionäär).

2.8. «**Jalgratastel liiklemine keelatud**». Keelatud on sõit iga tüüpi jalgrattaga, sealhulgas ka abimootoriga.

2.9. «**Piiratud kaal**». Keelatud on kõigi transpordivahendite, sealhulgas pooljärelhaakega vedurautode edasiliikumine, mille üldkaal (koos koormaga või ilma) on märgil näidatust suurem.

2.10. «**Piiratud teljekoormus**». Keelatud on transpordivahendite edasiliikumine, mille mistahes teljekoormus on märgil näidatust suurem.

2.11. «**Piiratud kõrgus**». Keelatud on transpordivahendite edasiliikumine, mille kõrgus (koormaga või ilma) on märgil näidatust suurem.

2.12. «**Piiratud laius**». Keelatud on transpordivahendite edasiliikumine, mille laius (koormaga või ilma) on märgil näidatust suurem.

2.13. «**Läbisõit peatuseta keelatud**». Keelatud on ilma peatuseta edasiliikumine risttee või teise

ohtliku tänava-(tee-)lõigu ees, mille ette märk on seatud.

Märk nõuab ristsuunas lähenevate, tee kitsenemise ees aga vastassuunast lähenevate transpordivahendite läbilaskmist.

2.14a. «**Pööre vasakule keelatud**». Keelatud on pööre vasakule ja tagasisuunas liikumiseks.

2.14b. «**Pööre paremale keelatud**». Keelatud on pööre paremale.

2.15. «**Tagasipööre keelatud**». Keelatud on pööre tagasisuunas liikumiseks. Pööre vasakule on lubatud.

2.16. «**Möödasõit keelatud**». Märk keelab mööda sõita iga liiki transpordivahenditest, välja arvatud nendest, mis liiguvad kiirusega alla 20 km/h. Nõuab liikumist ainult ühes sõidureas, olenemata sõidutee laiuusest.

Ümberrivistumine risttee ees on lubatud.

2.17. «**Möödasõit veoautodel keelatud**». Märk keelab veoautodel mööda sõita iga liiki transpordivahenditest, välja arvatud nendest, mis liiguvad kiirusega alla 20 km/h. Nõuab kõikide veoautode liikumist ainult esimeses sõidureas.

Ümberrivistumine risttee ees on lubatud.

2.18. «**Piiratud kiirus**». Keelatud on liikuda suurema kiirusega kui märgil näidatud (km/h).

2.19. «**Helisignaali andmine keelatud**». Keelatud on helisignaali kasutamine.

2.20. «**Peatumine keelatud**». Keelatud on

transpordivahendite peatumine. Üldkasutatavate transpordivahendite peatumine vastavate viiate juures on lubatud.

2.21. «**Parkimine keelatud**». Keelatud on transpordivahendite parkimine. Lubatud on sisselülitatud taksomeetriga taksode, invaliidiautode ja -mootorsõidukite, avarii- või meditsiiniteenistuse tunnusmärkidega autode parkimine.

2.22. «**Piiramiste lõpp**». Märkide 2.16—2.21 mõjupiirkonna lõpu tähistus.

157. Märgid 2.1, 2.2, 2.3, 2.14a, 2.14b ja 2.15 ei kehti üldkasutatavate transpordivahendite kohta, mis liiguvad kindlaksmääratud marsruutidel.

158. Keelavad märgid seatakse vahetult nende tänavate või teede lõikude ette, millel vastavad piiramised kehtivad. Kui märgid 2.2 kuni 2.8 on seatud risttee ette, siis kehtivad need ristuva tänava (tee) kohta; liiklemine otsesuunas ei ole piiratud.

Keelavate märkide mõjupiirkond:

- 2.14 (a, b) ja 2.15 — kui nad on seatud risttee ette — selle risttee kohta,
— kui nad on seatud enne väljakut või väljakule, samuti ka hulkkülgsel ristteel või

puiestee ristumiskoha ette — ainult selle ristumiskoha kohta, mille ette märk on vahetult seatud;

2.15

— väljaspool ristteid — vahetult selle koha kohta, kuhu nad on seatud;

2.16—2.21

— lähima ristteeni, asulates aga autoteedel kuni asula lõpuni; nende märkide mõju piirkonda võib vähendada märgi 2.22 «Pii-ramiste lõpp» või tahvli 5.1 «Märgi mõju piirkond» ülesseadmisega.

Märkus: Märgid 2.20 ja 2.21 keelavad vastavalt peatumise või parkimise ainult sellel tänava või tee poolel, kuhu nad on seatud.

Kohustavad märgid

159. Kohustavad märgid lubavad liikuda ainult teatud suundades või ainult teatud liiki transpordivahenditel.

3.1 (a, b, c, d, e). «**Lubatud liikumissuund**». Liikumine on lubatud ainult märgil nooltega näidatud suundades.

Märgid 3.1 (b, e) lubavad ka tagasipöörde.

Märkus: Nooltevaheline nurk võib olla mitte täisnurkne, vaid vastata ristumiskoha kujundile.

3.2 (a, b). «**Takistusest möödasõidu suund**». Möödumine takistusest on lubatud ainult nooltega näidatud poolelt.

3.3. «**Ringliiklus**». Liikumine ristteel või väljakul on lubatud ainult nooltega näidatud suunas kuni väljasõiduni ühele suubuvatest tänavatest või teedest.

3.4. «**Sõiduautode liiklemine**». Liiklemine on lubatud ainult sõiduautodel ja teistel nende baasil ehitatud autodel.

3.5. «**Veoautode liiklemine**». Liiklemine on lubatud ainult veoautodel.

3.6. «**Mootorrataste liiklemine**». Liiklemine on lubatud ainult mootorratastel (motorolleritel) ja mopeedidel.

Märkus: Teistel transpordivahenditel lubatakse sõita objektide juurde, mis asuvad märkide 3.4—3.6 taga, kuid ainult ühe kvartali ulatuses. Välja sõita võib igas lubatud suunas.

Kui objekt asub esimesest kvartalist kaugel, võib sellele juurdesõitu suusõnaliselt

lubada riikliku autoinspektsiooni lähim inspektor (liiklust reguleeriv militsionäär).

3.7. «**Jalgrataste liiklemine**». Liiklemine on lubatud ainult jalgratastel, sealhulgas ka abimootoriga.

160. Kohustavad märgid ei kehti üldkasutatavate transpordivahendite kohta, mis liiguvad kindlaksmääratud marsruutidel.

161. Kohustavad märgid seatakse vahetult nende tänava- ja teelõikude ette, kus vastavad piiramised on kehtestatud.

Kui märgid 3.4 kuni 3.6 on seatud risttee ette, siis kehtivad need ristuva tänava (tee) kohta; liiklemine otsesuunas ei ole piiratud.

Kohustavate märkide mõjupiirkond:

- 3.1 (a, b, c, d, e) — kui nad on seatud risttee ette — selle risttee kohta;
- kui nad on seatud väljaku ette või väljakule, samuti ka hulkkülgse risttee või puiestee ristumiskoha ette — ainult selle ristumiskoha kohta, mille ette märk on vahetult seatud;
- 3.1c — kui see on seatud väljaspool ristteid — kuni

lähima ristteeni. Märk ei keela pöörduda paremale sissesõiduks õue või kvartalisisesele teele;

- 3.2 (a, b) — takistuse kohta, mille ette märgid on seatud;
- 3.3 — väljaku või risttee kohta, mille ette märk on seatud.

Osutavad märgid

162. Osutavad märgid sisaldavad informatsiooni või selgitusi, mis suurendavad tänavate ja teede kasutamise mugavust.

4.1. «**Parkimiskoht**». Osutab kohta, mis on määratud transpordivahendite parkimiseks. Parkimiskoha piirid määratakse joontega või ümbritsevate hoonete, haljasaladega jms.

4.2. «**Tagasipöörde koht**». Osutab pöördekohta liikumiseks tagasisuunas. Noolte arv ja asend märgil võivad näidata sõiduridade arvu, milledest tagasipööre on lubatud, ja selle teostamise viisi, numbritega võib olla näidatud tagasipöörde-ala ulatus.

4.3. «**Autoturistide laager**». Osutab autoturistide laagri (camping) asukohta.

4.4. «**Toitlustuspunkt**». Osutab ühiskondliku toitlustamisettevõtte asukohta.

4.5. «**Meditšiinilise abi punkt**». Osutab asutuse asukohta, kus võidakse anda meditsiinilist abi.

4.6. «**Tehnilise teenindamise punkt**». Osutab transpordivahendite tehnilise teenindamise punkti asukohta.

4.7. «**Telefon**». Osutab üldkasutatava telefoni asukohta.

4.8. «**Bensiinijaam**». Osutab bensiinijaama asukohta.

4.9. «**Peatänav või -tee**». Tähistab tänava või tee (tänav- või teelõigu) algust, millel on läbisõidu eesõigus ristuvate tänavate või teede suhtes.

4.10. «**Peatänav või -tee lõpp**». Tähistab läbisõidu eesõigusega tänava või tee (tänav- või teelõigu) lõppu.

163. Osutavad märgid seatakse:

4.1 ja 4.2 — vahetult kohtadesse, millele vastav viide kehtib;

4.3—4.8 — tänavale (teele) vahetult nii tähendatud objektide ette kui ka teatud kaugusele enne neid, mis viimasel juhul peab olema näidatud

lisatahvliga 5.2a. Kui objekt asub kõrval, siis seatakse märk vahetult objektini viiva tee haru ette;

4.9 — läbisõidu eesõigusega tänava- või teelõigu algusesse;

4.10 — selle lõigu lõppu.

164. Kahe teineteisele vastukäivate mistahes gruppi kuuluvate märkide korral on juht kohustatud juhinduma ajutise märgi järgi (mis on seatud toele).

Liiklusmärkide lisatahvid

165. Lisatahvid täpsustavad, piiravad või tugevdavad märkide mõju, millede juurde nad kuuluvad.

5.1. «**Märgi mõjupiirkond**». Näitab keelavate märkide 2.16—2.21 mõjupiirkonda.

5.2 (a, b). «**Kaugus objektini**». Tahvel 5.2a näitab kaugust osutavast märgist eesasuva objektini, tahvel 5.2b — kaugust osutavast märgist kõrvalasuva objektini.

Need pealiskirjad ja kujutised võivad olla tehtud vahetult märkidele.

5.3. «**Märgi kehtivusaeg**». Näitab aega või nädalapäeva, mille kestel märk mõjub.

5.4. «**Ümbersõidu suund**». Näitab liikumiseks suletud tänava- või teelõigust ümbersõidu suunda.

5.5. «**Transpordivahendi liik**». Näitab transpordivahendi liiki, mille kohta märk kehtib.

5.6 (a, b, c). «**Ohtlik raudtee-ülesõidukoht**». Juhtide täiendav hoiatamine lähenemisest eriti ohtlikule raudtee-ülesõidukohale.

Tahvlid seatakse järjekorras c, b ja a:

a, c — märkide alla, b — nende vahele. Tõkkepuuta raudtee-ülesõidukoha ette võivad täiendavalt olla paigaldatud viidad «**Hoidu rongi eest**»:

a — ühe rööpapaari ees,

b — kahe ja enama rööpapaari ees.

Need viidad asuvad 20 m kaugusel äärmistest rööbastest, ülesõidukohal valgusfoori korral aga esinevad koos.

Teeviidad

166. Teeviidad aitavad objektide asukoha suhtes orienteeruda.

6.1. «**Kohanime viit**». Näitab asustatud punktide ja teiste marsruudipunktide nimetusi.

6.2. «**Suuna viit**». Näitab liikumissuundi marsruudipunktide juurde. Näidatud võib olla ka kaugus nendeni (km).

6.3. «**Vahekauguste viit**». Näitab kaugusi marsruudipunktideni (km).

6.4. «**Eelnev suunaviit**». Näitab eelnevalt liikumissuundi marsruudipunktide juurde. Viidal võivad olla tähistatud üksikutesse marsruutidesse puutuvad marsruudi margid (6.5).

6.5. «**Marsruudi mark**». Näitab marsruudi numbrit.

6.6. «**Kilomeetri viit**». Näitab kaugust kilomeetrites tee (marsruudi) algusest (lõpust).

167. Teeviidad seatakse:

6.1 — asustatud punkti piirile või tähistatava objekti lähedale;

6.2 — ristteele;

6.4 — teedel 250—400 m, linnades aga 40—50 m enne ristteed. Teedel 800 m enne ristteed võib olla paigaldatud teine viit 6.4;

6.5 — risttee taha iga eemalduva marsruudi alguses;

6.6 — tee (marsruudi) iga kilomeetri lõppu.

XV jagu

VIIDAD

168. Erinevalt liiklusmärkidest sisaldavad viidad sümbolite asemel pealiskirju, mis langevad ühte nende nimetustega (peale viitade IV ja X).

I. «**Ülekäik**». Tähistab jalakäijate ülekäigu kohta ja suunda üle sõidutee.

II. «**Stopp**». Tähistab transpordivahendite peatumise kohta valgusfoori või reguleerija keelava signaali korral või märgi 2.13 «Läbisõit peatusea keelatud» juures.

III. «**Ühesuunaline liiklemine**». Tähistab ühesuunalise liiklemisega tänavat või teed. Liikumine vastu noolega näidatavat suunda on keelatud.

IV. «**Sõiduridade arvu viit**». Näitab sõiduridade arvu transpordivahendite liiklemiseks. Pealiskirjad «1 rida», «2 rida» jms. võivad viitadel olla täiendatud nooltega, mis näitavad lubatud edasiliikumise suunda igast reast.

V. «**Peatumine kohustuslik**». Keelatud on rööpmeteta transpordivahendite möödasõit trammist reisijate peale- ja mahamineku ajal.

VI. «**Sõit trammiteedel keelatud**». Keelatud on sõit trammiteedele isegi möödasõiduks.

VII. «**Õppesõit keelatud**». Keelatud on mistahes transpordivahendi läbisõit, kui sellega õpitakse sõitma.

VIII. «**Hoidu auto eest**» — valgusviit. Tähistab autode sagedaste väljasõitude kohti õuedest ja kvartalisisestelt teedelt.

IX. «**Hoidu trammi (trollibussi) eest**» — valgusviit. Sisselülitatud viida korral on juht

kohustatud peatuma ja läbi laskima trammi (trollibussi).

X. Trammi (trollibussi) liikumise eritingimuste viit — värviline nool või valgusviit «T». Trammil (trollibussil) on õigus liikuda noolega näidatud suunas ainult valgusfoori signaali korral, mis vastab noole värvusele, või sisselülitatud viida «T» korral.

169. Viidad peale I ja III peavad olema ristkülikukujulised. Tähistused ja pealiskirjad tehakse viitadel punase värviga kollasel põhjal, välja arvatud valgusviidad, millede tähistuste ja põhja värvus võib olla teistsugune.

170. Viitade III, IV ja VI mõjupiirkond on paigaldamiskohast lähima ristteeni.

171. Viitade all võivad asuda lisatahvlid (vt. XIV jagu, «Liiklusmärgid»), mis täpsustavad või piiravad nende kehtivust.

172. Erandina võib kasutada ka teisi viitasid, mis aitavad olukorras orienteeruda, kuid ei kehtesta mingisuguseid piiramisi. Tähistused ja pealiskirjad tehakse niisugustel viitadel valge värviga helesinisele põhjale.

TÄNAVATE JA TEEDE SÕIDUTEE MÄRGISTUS

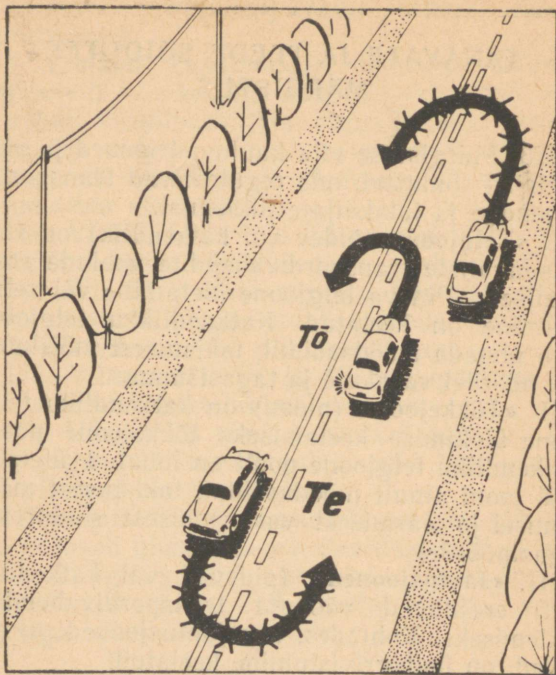
173. Märgistuse alla kuuluvad jooned ja pealiskirjad sõiduteel, mis reguleerivad transpordivahendite ja jalakäijate liiklemist.

I. «**Telgjoon**» (pidev või katkendlik) on vastassuunaliste transpordivahendite voolude eraldamiseks. Pideva telgjoone ületamine või sellel sõitmine on keelatud. Katkendlikku telgjoont võib ületada möödasõidul, takistusest möödumisel, pöördel vasakule ja tagasisuunas.

II. «**Tõkkejoon**» (pidev) on katkendliku telgjoone ületamise keelamiseks tõkkejoone poolt. Katkendliku telgjoone poolt on lubatud ületada neid jooni ainult möödasõidul, takistusest möödumisel ja äärmisest vasakpoolsest sõidureast tagasipöördel.

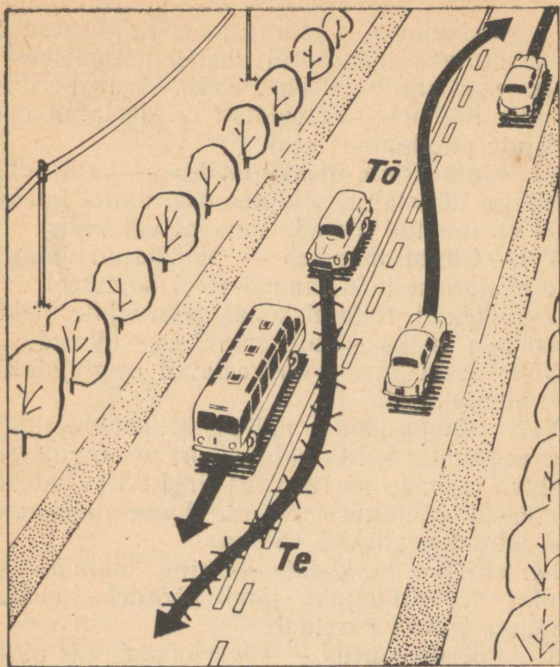
III. «**Jaotusjooned**» (pidevad või katkendlikud) eraldavad vööndid transpordivahendite liiklemiseks. Kohtades, kus jaotusjooned on pidevad, on ümberrivistumine keelatud.

IV. «**Varuvöönd**» — pideva joonega piiratud sõidutee osa, millel on keelatud transpordivahendite liiklemine ja parkimine. Varuvööndil võib olla riba, suurema kui 1 m läbimõõduga ringi, hulknurga, sektori jms. kuju.

Joon. 16 (punkt 173, II juurde). Tõkkejoone korral on lubatud tagasipööre katkendliku telgjoone poolt, kuid ainult äärmisest vasakpoolsest sõidureast. Tagasipöörded parempoolsest reast, samuti ka tõkkejoone poolt, on keelatud.

Tõ — tõkkejoon, *Te* — telgjoon.

Joon. 17 (punkt 173, II juurde). Tõkkejoone korral on möödasõit väljasõiduga vastassuunalise liiklemise vööndisse lubatud ainult katkendliku telgjoone poolt.

Tõ — tõkkejoon, Te — telgjoon.

V. «**Ooteplats**» — pideva joonega piiratud ala üldkasutatava transpordivahendi ootamiseks ja sellesse reisijate sisenemiseks. Transpordivahendite liiklemine ooteplatsil on keelatud isegi reisijate puudumisel seal.

VI. «**Jalakäijate ülekäigukoht**» — katkendlike joontega tähistatud sõidutee osa, millel jalakäijatel on lubatud ületada tänavat või teed.

VII. «**Ohutussaareke**» — tähistatud jalakäijate peatumise koht tänava (tee) sõiduteel.

Varuvööndi ristumiskohal jalakäijate ülekäigukohaga on ka «ohutussaarekese» tähendus.

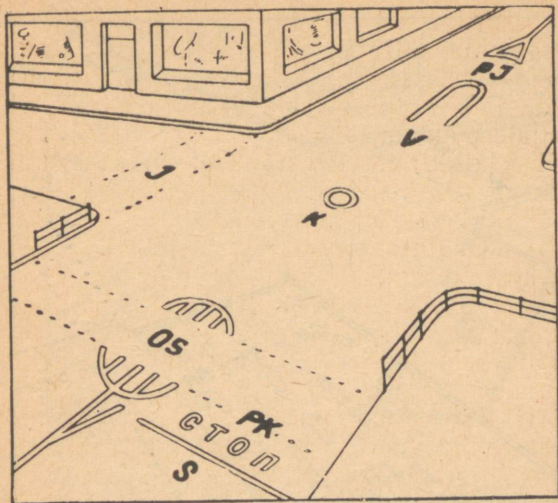
Sõit «saarekesele» on keelatud isegi jalakäijate puudumisel.

VIII. «**Stopp-joon**» näitab transpordivahendite peatumise kohta valgusfoori või reguleerija keelava signaali korral või märgi 2.13 «Läbisõit peatuseta keelatud» juures. Joone taha võib olla tehtud pealiskiri «Stopp».

IX. «**Risttee keskkoh**t» — ring läbimõõduga kuni 1 m, mille juht jätab pöördel vasakule (tagasi) endast paremale.

X. «**Pöördejooned**» — kõverjooned, mis näitavad ristteel liikumisteed vasakule või tagasuunas, pideva telgjoone või varuvööndi katkestuskohtades aga — pöörde või tagasipöörde kohta ja suunda.

XI. «**Suunavad nooled**» näitavad lubatud edasiliikumise suundi antud sõidureast.

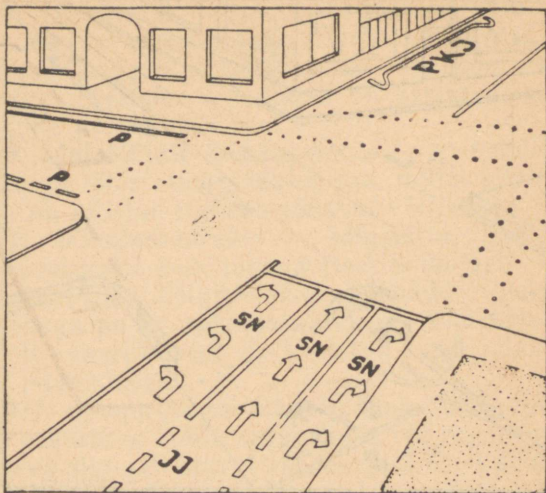

joon. 18 (punkt 173, IV, VI—X ja XII juurde).
Ohutusjooned:

PJ — pöördejooned, PK — pealiskiri, OS — ohutussaareke, J — jalakäijate ülekäigukoht, V — varuvöönd, S — stopp-joon, K — risttee keskkoh.

XII. **Pealiskirjad** sõiduteel sisaldavad soovitusi ja selgitusi.

XIII. «**Piirdejoon**» — pidev või katkendlik joon, mis on kantud paralleelselt kõnnitee serva või teepeenraga ja mis piirab sõiduteed laiuses.

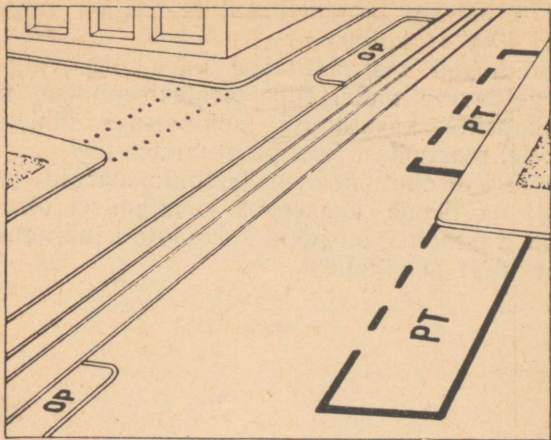
Joon. 19 (punkt 173, III, XI, XIII ja XV juurde).

Ohutusjooned:

P — piirdejoon, PKJ — peatumise keelujoon, SN — suunavad nooled, JJ — jaotusjooned.

Pideva piirdejoone ületamine on keelatud, katkendliku piirdejoone taha võib sõita ainult peatumiseks.

XIV. «**Parkimistsoon**» — plats, mis on määratud transpordivahendite parkimiseks. Platsi piirava joone katkestuskohad või katkendlikud

Joon. 20 (punkt 173, V ja XIV juurde).

Ohutusjooned:

PT — parkimistsoon, OP — ooteplats.

lõigud näitavad platsile sissesõidu ja sealt väljasõidu kohti.

XV. «**Peatumise keelujoon**» kantakse kõnnitee äärekivile või selle kõrvale sõiduteele. Paremaks nähtavuseks võib joone algus ja lõpp olla tähistatud siksakkidega.

Joone juures on peatumine peale üldkasutatavate transpordivahendite keelatud.

174. Jooned ja tähistused I—XII on valged, XIII—XV — kollased.

Sõiduteed märgistatakse värvimise, valgust peegeldavate materjalide pealekleepimise, metallkapslite kasutamise, sõiduteesse tähistuskivide, plastmassi jms. paigutamise teel.

175. Kui ohutusjooned ja liiklusmärgid (viidad) on nende üheaegsel kasutamisel üksteisega vastuolus, on juhid kohustatud juhinduma märkidest ja viitadest.

SISUKORD

<i>I jagu.</i>	ÜLDSÄTTED	5
<i>II jagu.</i>	EESKIRJAD JALAKÄIJATELE JA REISIJATELE	6
<i>III jagu.</i>	JUHTIDE ÜLDISED KOHUSTUSED	9
<i>IV jagu.</i>	TRANSPORDIVAHENDITE LIIKLEMISE KORD	14
	Juhtide hoiatussignaalid	14
	Liikumise alustamine	17
	Liikumiskiirus	17
	Transpordivahendite paiknemine liiklemisel	18
	Liikumissuuna muutmine	19
	Möödasõit	21
	Valgustusseadmete kasutamine	23
	Peatumine ja parkimine	24
	Jalakäijate ja jalgratturite julgeolekut kindlustavad abinõud	26
<i>V jagu.</i>	RISTTEEDE JA VÄLJAKUTE ÜLETAMINE	27
	Reguleerimata ristteede ületamine	27
	Sõit reguleeritud ristteedel ja tänavate (teede) lõikudel	29
	Valgusfoori signaalid	31
	Lisasektsiooniga valgusfoori signaalid ..	32
	Reguleeriija märguanded	33
	Pöörte kord reguleerimata ja reguleeritud ristteedel	34
	Väljakute ületamine	40
<i>VI jagu.</i>	RAUDTEE-ÜLESÕIDUKOHTADE ÜLETAMINE	40
		95

<i>VII jagu.</i>	LIIKLEMISE ERITINGIMUSED	43
	Liiklemine mägiteedel	43
	Õppesõit	44
	Pukseerimine	45
<i>VIII jagu.</i>	TÄIENDAVID EESKIRJAD JALGRAT- TA JUHTIDELE	47
<i>IX jagu.</i>	TRANSPORDIVAHENDITE TEHNILINE SEISUND	49
<i>X jagu.</i>	NUMBRI- JA TUNNUSMÄRGID NING PEALISKIRJAD	55
<i>XI jagu.</i>	REISIJATE JA KOORMATE VEDU	59
	Reisijate vedu	59
	Koormate vedu	61
<i>XII jagu.</i>	TÄIENDAVID EESKIRJAD HOBU- TRANSPORDILE	64
	Kariloomade ajamine	64
<i>XIII jagu.</i>	NÕUDED TRANSPORDI-, KOMMU- NAAL- JA TEISTE ORGANISATSIOO- NIDE JUHATAJATELE	65
	Nõuded isikutele, kes vastutavad trans- pordivahendite ekspluateerimise eest ..	65
	Liiklemistakistuste kõrvaldamine	67
	Küsimused, mis nõuavad kooskõlastamist ja luba	68
<i>XIV jagu.</i>	LIIKLUSMÄRGID	70
	Hoiatavad märgid	70
	Keelavad märgid	72
	Kohustavad märgid	77
	Osutavad märgid	80
	Liiklusmärkide lisatahvlid	82
	Teeviidad	83
<i>XV jagu.</i>	VIIDAD	84
<i>XVI jagu.</i>	TÄNAVATE JA TEEDE SOIDUTEE MÄR- GISTUS	87

15 kop.

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00960504 1